

Nieuwsbrief - VEAN ERF Updates 2025-7

Nummer 7, 2025

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2025:551](#) 16-05-2025

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:758](#) 16-05-2025

[Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2025:515](#) 09-05-2025

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:1214](#) 13-05-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:1143](#) 06-05-2025

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:701](#) 22-04-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:1058](#) 22-04-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:423](#) 20-02-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:436](#) 20-02-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:293](#) 06-02-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:157](#) 23-01-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:3735](#) 26-11-2024

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:2234](#) 14-05-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:5713](#) 14-05-2025

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:2766](#) 14-05-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:4250](#) 07-05-2025

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:2965](#) 07-05-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:1685](#) 07-05-2025

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:2804](#) 30-04-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:4751](#) 30-04-2025

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:2053](#) 29-04-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:7463](#) 23-04-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:4556](#) 16-04-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:4557](#) 16-04-2025

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:2656](#) 16-04-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:4555](#) 02-04-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:2744](#) 25-03-2025

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:1833](#) 19-03-2025

Antillen

[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2025:101](#) 15-04-2025

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2024:299](#) 19-11-2024

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2024:115](#) 20-08-2024

[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2024:314](#) 23-01-2024

RECHTSPRAAK

Informele partner van overledene is gehouden tot nakoming van een door deze na het overlijden met erfgenamen gesloten geldlenings- en terugbetalingsovereenkomst.

Gedaagde en de in 2019 overleden erflaatster hadden een affectieve relatie en woonden sinds 2016 ongehuwd en niet als partner geregistreerd en zonder schriftelijke samenlevingsovereenkomst samen. Eisers zijn de kinderen van erflater uit een eerdere relatie. Erflaatster heeft haar broer A tot executeur benoemd en eisers tot haar erfgenamen. Op 11 december 2019 heeft een bespreking plaatsgevonden tussen de executeur, gedaagde, eisers en een medewerker van de bank. Vervolgens heeft gedaagde twee documenten ondertekend en per pagina geparafeerd. In de stukken erkent gedaagde in totaal € 140.000 te hebben geleend van erflaatster en verplicht hij zich dit bedrag in maandelijkse termijn terug te betalen. Na aanvankelijk aan zijn verplichtingen te hebben voldaan, heeft gedaagde de betalingen gestaakt. Eisers vorderen de veroordeling van gedaagde tot betaling van de nog openstaande bedragen. Gedaagde stelt dat eisers in privé handelen terwijl de twee overeenkomsten op naam van de nalatenschap zijn gesloten. Op zichzelf genomen heeft gedaagde volgens de rechtbank een punt dat de bewoordingen van de stukken zo kunnen worden opgevat dat eisers in privé geen partij zijn. De bewoordingen zijn op zichzelf echter niet doorslaggevend, waarna de rechtbank verwijst naar de *Haviltex*-maatstaf. Uit de betalingsregeling blijkt onmiskenbaar dat gedaagde de (terug)betalingen rechtstreeks aan eisers op hun privérekeningen moet uitkeren en dat ook zo heeft gedaan. De executeur had zich in de aanloop naar het ondertekenen van die documenten bovendien uitgesproken dat deze betalingen wat hem betreft aan eisers toekwamen. Tegen die achtergrond mochten eisers redelijkerwijs verwachten dat zij zelf partij zijn bij de overeenkomst c.q. dat zij een beroep kunnen doen op de betalingsregeling. Over de gestelde ontbrekende wilsovereenstemming meent de rechtbank dat bij de beoordeling vooropstaat dat de leningsovereenkomst en betalingsregeling waarop eisers zich beroepen zogenoemde onderhandse aktes zijn zoals bedoeld in artikel 157 lid 2 Rv. Nu aan de wettelijke vormvereisten is voldaan, is de rechter op grond van artikel 151 lid 1 Rv verplicht de inhoud van deze aktes als waarheid aan te nemen. Dat geldt ook voor de handtekening die partijen hebben gezet om tot uitdrukking te brengen dat er wilsovereenstemming is bereikt. Tegen de achtergrond van het bovenstaande vat de

rechtbank het verweer van gedaagde zo op, dat hij gelegenheid wil krijgen om aan te tonen dat de aktes geen juiste weergave zijn van de waarheid. Om toegelaten te worden tot deze (tegen)bewijslevering moet gedaagde feiten en stellingen aandragen waaruit valt af te leiden dat er geen wilsovereenstemming is bereikt (indien die feiten en stellingen van gedaagde na bewijslevering juist blijken te zijn). Daarbij kan gedaagde zich niet beperken tot stellingen waaruit volgt dat hij zelf niet de wil had om zich aan die afspraken te binden. Bij het beoordelen van wilsovereenstemming gaat het immers ook om de vraag welke indruk gedaagde daarover bij eisers heeft gewekt. Zodoende zal gedaagde moeten stellen dat het voor eisers voldoende duidelijk was dat hij zich niet aan de aktes wilde binden, ondanks het feit dat hij daarvoor wel heeft getekend. De rechtbank is van oordeels dat uit de stellingen van gedaagde niet volgt dat er geen wilsovereenstemming is bereikt, zelfs niet als die stellingen na bewijslevering vast zouden staan. Daarom laat de rechtbank gedaagde niet toe tot tegenbewijslevering.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 16-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:2656

Zaaknummer: C/01/395415 / HA ZA 23-490

Rechters: C.F.N. van Schaijk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vordering uit hoofde van finaal verrekenbeding is quasilegaat, maar omvang kan nog niet worden vastgesteld.

Over deze nalatenschap zie ook ERF 2025-0316. Deze zaak gaat over de afwikkeling van de nalatenschap van de 2021 overleden erflater. Erflater was op huwelijkse voorwaarden met onder meer een finaal alsof-beding werkend bij overlijden gehuwd met X. Erflater heeft vijf kinderen achtergelaten van wie er één nog minderjarig is en X de moeder is. Namens X en haar minderjarig kind is de nalatenschap beneficiair aanvaard. Erflater heeft één zoon onderfd en de overige vier kinderen tezamen met X tot erfgenamen benoemd. De wettelijke verdeling is van toepassing en erflater heeft aan zijn oudste zoon, gedaagde 1, een bedrag gelegateerd ter grootte van het bedrag dat gedaagde 1 nog aan schulden aan erflater heeft. In juli 2021 heeft de rechtbank een vereffenaar benoemd. Eiseres X is onderhavige (zogenoemde vaststellers)procedure tegen de vereffenaar gestart, omdat zij (de hoogte van) haar vordering uit hoofde van het finaal verrekenbeding wil laten vaststellen door de rechtbank. Volgens X heeft zij daar belang bij, omdat kort voor overlijden van erflater vermogen aan een bv – waarvan erflater ten tijde van zijn overlijden enig aandeelhouder was – is onttrokken. Zo is één dag voor het overlijden van erflater vastgoed van de bv verkocht, is het verkochte vastgoed afgewaardeerd op de jaarrekening van de bv en is er door middel van schuldbekentenissen die door erflater zouden zijn opgesteld een vordering ontstaan waarmee de koopsom verrekenend zou worden. De vereffenaar voert verweer. Volgens hem kan X niet in haar vordering worden ontvangen, omdat zij geen schuldeiser is van de nalatenschap, maar erfgenaam. Verder voert de vereffenaar onder meer aan dat de (hoogte van de) vordering nog niet kan worden vastgesteld, omdat de in de boedelbeschrijving opgenomen activa en passiva nog niet vaststaan. De rechtbank oordeelt dat het verrekenbeding in de huwelijkse voorwaarden aangemerkt kan worden als een quasilegaat en dus een schuld is van de nalatenschap. Het beding heeft namelijk de strekking pas na overlijden te worden uitgevoerd, zonder dat van X een redelijke tegenprestatie wordt verwacht. Daarbij zullen bij uitvoering van het beding goederen overgaan of over kunnen gaan in het vermogen van X. Deze voorwaarde ziet niet alleen op het overgaan van goederen (alle zaken en alle vermogensrechten in de zin van artikel 3:1 BW), maar ook op schulden. X kan in haar vorderingen worden ontvangen. X heeft als quasilegataris een vordering op de gezamenlijke erfgenamen en is dus schuldeiser van de

nalatenschap. Omdat X schuldeiser is van de nalatenschap, komt haar een beroep toe op artikel 4:223 lid 2 BW en kan zij dus in haar vordering worden ontvangen. Overigens zou X ook schuldeiser van de nalatenschap zijn, als het verrekenbeding niet als quasilegaat zou kunnen worden aangemerkt. In dat geval zou namelijk sprake zijn van een schuld van erflater aan haar en zou X op grond van artikel 4:7 lid 1 onder a BW schuldeiser van de nalatenschap zijn. De rechtbank is echter wel met de vereffenaar van oordeel dat de hoogte van de vordering van X nog niet kan worden vastgesteld, omdat de waarde van de aandelen van erflater in de bv nog niet is vastgesteld en niet kan worden vastgesteld zonder een inhoudelijke beoordeling van de vordering van een andere schuldeiser van de nalatenschap, die in deze procedure niet is betrokken. Artikel 4:223 lid 2 BW strekt niet zover dat de rechtbank ook onder die omstandigheid de hoogte van de vordering van X vaststelt.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 16-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:4557

Zaaknummer: 341135 / HA ZA 23-354

Rechters: A.J. Wolfs, E.B. van den Heuvel en J.H. Duyvensz

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Mede aan de hand van vergelijkend handschriftenonderzoek stelt de rechtbank vast dat erflater drie schuldbekentenissen heeft getekend en verder dat de gestelde wilsgebreken onvoldoende zijn onderbouwd.

Over deze nalatenschap zie ook ERF 2025-0317. Deze zaak gaat over de afwikkeling van de nalatenschap van de 2021 overleden erflater. Erflater was op huwelijkse voorwaarden met onder meer een finaal alsof-beding werkend bij overlijden gehuwd met X. Erflater heeft vijf kinderen achtergelaten van wie er één nog minderjarig is en X de moeder is. Namens X en haar minderjarig kind is de nalatenschap beneficiair aanvaard. Erflater heeft één zoon onderfd en de overige vier kinderen tezamen met X tot erfgenamen benoemd. De wettelijke verdeling is van toepassing en erflater heeft aan zijn oudste zoon, gedaagde 1, een bedrag gelegateerd ter grootte van het bedrag dat gedaagde 1 nog aan schulden aan erflater heeft. In juli 2021 heeft de rechtbank een vereffenaar (eiser) benoemd. Gedaagden zijn de oudste zoon van erflater en diens vennootschap. De afwikkeling van de nalatenschap van erflater draait o.m. om drie handgeschreven schuldbekentenissen. De vraag die partijen verdeeld houdt, is of de schuldbekentenissen door erflater zijn opgesteld en, als het antwoord daarop bevestigend luidt, of erflater dan ook de wil had om te verklaren wat hij schreef. Volgens de vereffenaar heeft gedaagde 1 erflater onder druk gezet en zijn de schuldbekentenissen zo onder misbruik van omstandigheden tot stand gekomen, als gevolg waarvan de schuldbekentenissen vernietigbaar zijn op grond van artikel 3:44 BW. Ook is in geschil of van de rekening van erflater (rechtsgeldig) aflossingen en andere betalingen aan gedaagden zijn gedaan. Aan de hand van een vergelijkend handschriftonderzoek komt de rechtbank tot het oordeel dat de schuldbekentenissen door erflater zijn geschreven en ondertekend. Dat de schuldbekentenissen onder misbruik van omstandigheden tot stand zouden zijn gekomen, heeft de vereffenaar onvoldoende onderbouwd. De vereffenaar heeft erop gewezen dat de schuldbekentenissen warrig zijn geschreven en de zinnen niet lopen. Volgens de vereffenaar duidt dit erop dat de verklaringen onder druk van gedaagde 1 zijn opgesteld en dat gedaagde 1 misbruik heeft gemaakt van de dementie van erflater. Dat standpunt volgt de rechtbank niet. Blijkens de medische verklaring van juli 2020 was erflater op dat moment niet meer in staat om zijn wil te bepalen ten aanzien van testamentaire handelingen. Ook volgt uit de medische verklaring dat het nodig is dat zijn zakelijke en persoonlijke belangen worden behartigd.

Gedaagde 1 heeft ter zitting uitdrukkelijk verklaard dat van dementie bij erflater in 2012 nog geen sprake was. De vereffenaar heeft geen (medische) stukken overgelegd waaruit het tegendeel blijkt. Uit de tekst van de schuldbekentenissen zelf kan naar oordeel van de rechtbank ook niet worden afgeleid dat erflater ten tijde van het opstellen ervan aan dementie en/of afasie leed. Dat erflater aan dementie leed ten tijde van het opmaken van de schuldbekentenissen, waarvan de laatste dateert van 30 januari 2012, is dan ook niet gebleken. De rechtbank acht de schuldbekentenissen rechtsgeldig en stelt vast dat na aflossing van een bedrag nog een vordering van € 671.709,49 uit hoofde van de schuldbekentenissen resteert. De rechtbank oordeelt verder dat gedaagden ontvangen geldbedragen niet hoeven terug te betalen aan de nalatenschap. Voor vernietiging van deze rechtshandelingen bestaat geen grond. De overige vorderingen van de vereffenaar wijst de rechtbank daarom af.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 16-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:4556

Zaaknummer: 350219 / HA ZA 24-148

Rechters: A.J. Wolfs, E.B. van den Heuvel en J.H. Duyvensz

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De voorzieningenrechter legt het testament van erflater zo uit dat hij het kleinkindlegaat uitsluitend heeft opgenomen voor het geval hij voor zijn echtgenote overlijdt, en dat hij niets heeft bepaald voor het geval hij na haar overlijdt.

Los van de vraag of het saldo op een gezamenlijke (en/of) rekening tot de nalatenschap behoort, draait deze zaak vooral om de uitleg van erflaters testament en het daarin opgenomen legaat aan diens kleinkinderen. De rechtbank overweegt dat erflater bij wijze van tweetrapsmaking bepaald heeft dat al hetgeen zijn echtgenote uit zijn nalatenschap verkrijgt en bij zijn overlijden onverteerd achterblijft, zal toevallen aan eiser en gedaagde, en dat zijn kleinkinderen ieder een geldbedrag ontvangen ter grootte van het voor de erfbelasting vrijgestelde bedrag. Hij heeft – zo de rechtbank – dus niets bepaald voor het geval hij ná zijn echtgenote zou komen te overlijden. Wanneer erflater bij het opmaken van de uiterste wil geen rekening heeft gehouden met de mogelijkheid dat hij na zijn echtgenote zou komen te overlijden, zoals gedaagde stelt, dringt zich de vraag op of erflater met de uiterste wil ook de door die omstandigheid gewijzigde verhoudingen kennelijk wilde regelen. Dat erflater met zijn testament de verhouding met zijn echtgenote heeft willen regelen, volgt volgens de rechtbank onder meer uit het feit dat hij kennelijk vanwege het feit dat zij dementerend was bij dat testament een bewind heeft ingesteld over de door hem aan haar nagelaten of vermaakte goederen. Als het de bedoeling van erflater zou zijn geweest om de kleinkinderen ook een geldlegaat toe te kennen voor de situatie dat hij na zijn echtgenote zou komen te overlijden, dan had erflater ten tijde van het opstellen van het testament de mogelijkheid om daarvoor een voorziening in het testament te treffen. Dat heeft hij echter niet gedaan, ook niet in de ruim zeven jaar die zijn verstreken tussen het opstellen van het testament in maart 2012 en zijn overlijden in 2019. De aantekeningen van de notaris duiden daar ook niet op. De omstandigheden die gedaagde heeft aangedragen, leiden de rechtbank niet tot een ander oordeel. Gedaagde heeft weliswaar aangevoerd dat erflater gedurende zijn leven meerdere keren zou hebben gezegd dat alle kleinkinderen een kleinkindlegaat toegedeeld zouden krijgen, maar niet dat erflater hierbij expliciet vermeld heeft dat dit ook zou gelden voor de situatie dat hij na zijn echtgenote zou komen te overlijden. De rechtbank overweegt verder dat gedaagde weliswaar stelt dat sprake is van een lacune in het testament, maar dat dit een

conclusie is van hem en geen omstandigheid die moet worden betrokken bij de uitleg van het testament. Gedaagde heeft voor het overige ook geen feiten gesteld die de conclusie rechtvaardigen dat erflater bij het maken van het testament onbedoeld geen rekening heeft gehouden met de mogelijkheid dat hij na zijn echtgenote zou komen te overlijden. Vervolgens gaat de rechtbank in op de vraag of eiser en gedaagde nog een vordering hebben op de nalatenschap in verband met uit privé betaalde boedelkosten.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 19-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:1833

Zaaknummer: C-01-382716 - HA ZA 22-326

Rechters: Janssen, A.A.M. A.A.M. Janssen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door ouders onderfde dochter krijgt geen inzage in medische gegevens ouders omdat onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat haar belang mogelijk wordt geschaad en dat inzage in of afschrift van de gevorderde gegevens noodzakelijk is voor de behartiging van dit belang.

Een door haar beide ouders onderfd kind heeft bij de notaris informatie opgevraagd en gekregen ter zake van het totstandkomingsproces van hun uiterste wilsbeschikkingen. Ook heeft zij informatie opgevraagd bij de huisarts van de ouders. Omdat zij die niet heeft gekregen vordert zij de veroordeling van de arts om haar inzage te geven in het medisch dossier van haar ouders. De voorzieningenrechter gaat in op de regeling van artikel 7:457 en 7:458a BW. De voorzieningenrechter stelt vast dat de ouders in hun (gewijzigde) testament aan eiseres een bedrag in contanten hebben gelegateerd gelijk aan haar legitieme portie, dat dit de helft is van hetgeen zij volgens het wettelijk erfrecht normaal als kind van haar ouders zou hebben geërfd en dat daarmee haar zwaarwegend belang als zodanig voldoende is komen vast te staan.

Vervolgens is de vraag of eiseres met voldoende concrete aanwijzingen aannemelijk heeft gemaakt dat haar belang mogelijk wordt geschaad en dat inzage in of afschrift van de gevorderde gegevens noodzakelijk is voor de behartiging van dit belang.

De voorzieningenrechter is, het geheel overziende, van oordeel dat dit vooralsnog in onvoldoende mate het geval is. Onder meer omdat de door eiseres overgelegde verklaringen niet zijn toegespitst op het moment waarop de beide testamenten (in mei 2022) zijn gewijzigd. Uit de verklaring van een kleinzoon blijkt weliswaar dat hij in de periode waarin het testament is gewijzigd met de ouders van eiseres heeft gesproken, maar zijn verklaring over de door hen besproken onderwerpen wekt niet de indruk dat erflater en erflaatster niet doorhadden wat er speelde/om hen heen gebeurde: kennelijk konden zij dat (de onenigheid tussen eiseres en haar broer en zus) benoemen en daarover gesprekken voeren. Bij dit alles komt dat eiseres zelf ter zitting heeft verklaard dat haar ouders ook wel heldere momenten kenden. Eiseres heeft ter zitting ten slotte weliswaar nog aangegeven dat haar ouders psychologisch of geriatrisch

zouden zijn getest, maar geen concrete aanknopingspunten verschaft voor het kunnen aannemen van het bestaan van een dergelijk rapport (dat ook niet is opgevraagd), laat staan van de inhoud en strekking daarvan. Bij dit alles klemmt ook dat eiseres in beginsel aannemelijk zou moeten maken dat haar beide ouders op hetzelfde moment (het opmaken van de gewijzigde testamenten) niet in staat waren hun wil te bepalen en niet is ingegaan op de betekenis van de (theoretische) mogelijkheid dat dit slechts bij een van hen het geval is geweest. Ook de notaris zag op het moment van ondertekenen van de testamenten geen aanwijzingen dat erflaatster dan wel erflater wilsonbekwaam was/waren.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 07-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:1685

Zaaknummer: C/18/243201 / KG ZA 25-44

Rechters: M. Kremer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gevolmachtigde kleinzoon handelt onrechtmatig en moet gelden terugbetalen aan grootouders.

In deze procedure komen appellanten/grootouders/volmachtgevers op tegen het afwijzende oordeel van de rechtbank ter zake van hun vordering tot betaling door hun geïntimeerde/kleinzoon van een schadevergoeding en betaling van een openstaande bedrag op een geldlening. Grond van de vordering is dat de kleinzoon zijn positie als vertrouweling en gevolmachtigde van appellanten heeft misbruikt door bestanddelen te onttrekken aan hun vermogen ter verrijking van (vooral) zichzelf. Het enige erfrechtelijke aanknopingspunt in deze procedure is dat een van de appellanten kennelijk inmiddels is overleden. Anders dan de rechtbank oordeelt het hof dat diverse transacties onrechtmatig waren, waaronder diverse schenkingen en bank-pintransacties. Het hof houdt de beslissing aan over de gang van zaken rond verkoop van het appartement van appellanten. De verkoopprijs roept in een toen ook al overspannen woningmarkt vragen op, hetgeen reden is voor het hof om een mondelinge behandeling te gelasten en diverse stukken (o.m. van de verkoopmakelaar) in het geding te laten brengen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 22-04-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:1058

Zaaknummer: 200.317.536/01

Rechters: A.S. Arnold, M.L.D. Akkaya en I.A. van der Burg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoewel niet vermeld in de slotuitdelingslijst, heeft de aan de dochter van erflater toegekende schone lei ook betrekking op haar schuld aan erflater zodat deze niet-afdwingbaar is en daardoor niet kan worden toegerekend op haar erfdeel.

Gedaagde en eiseres zijn de kinderen en enig erfgenamen van hun in 2022 overleden vader. Zij zijn het oneens over de verdeling van de nalatenschap. Gedaagde is benoemd tot executeur. In de periode van 2010 tot 2013 heeft vader aan eiseres geldbedragen van in totaal € 100.000 uitgeleend. Eiseres heeft daarop een deel afgelost. Gedaagde heeft het restantbedrag (als een nog openstaande lening van vader aan eiseres) opgenomen in het door haar opgestelde overzicht. De vraag is of dit terecht is nu eiseres in 2015 is toegelaten tot de WSNP. De slotuitdelingslijst vermeldt niet dat eiseres een schuld had bij vader, maar de rechtbank heeft in 2018 aan eiseres de schone lei toegekend en in december 2018 is de schuldsanering beëindigd. In juli 2023 heeft eiseres bij de kantonrechter een 'verzoekschrift inzake machtsmisbruik executeur' ingediend. Zij verzoekt de kantonrechter daarin de afwikkeling van de nalatenschap over te nemen van de executeur, omdat partijen het niet eens zijn over de verrekening van de lening met het erfdeel van eiseres, en gedaagde daarom weigert de erfdelen uit te keren en de afwikkeling van de nalatenschap van erflater frustreert. De kantonrechter concludeerde dat partijen het niet eens zijn over de verdeling van de nalatenschap en dat hij niet bevoegd is dat soort verzoeken te behandelen, en verwijst de zaak naar de rechtbank. Daar stellen partijen over en weer vorderingen in waarin zij de rechtbank vragen de verdeling vast te stellen op de door hen voorgestelde wijze. De rechtbank oordeelt dat de schuld van eiseres niet meer afdwingbaar is en dus ook niet met haar erfdeel kan worden verrekend. Weliswaar is de schuld die eiseres had bij haar vader niet meegenomen in de schuldsaneringsregeling, maar de schone lei strekt zich ook uit over deze schuld. Dat betekent dat de ratio van de schuldsaneringsregeling aan toerekening op grond van artikel 4:228 BW in de weg staat. Over de advocaatkosten van gedaagde oordeelt de rechtbank dat deze kosten zien op de verdelingskwestie en niet kunnen worden geduid als kosten van de executeur zodat zij deze kosten zelf moet betalen. Verder gelast de rechtbank de wijze van verdeling van de nalatenschap.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 02-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:4555

Zaaknummer: 352841 / HA ZA 24-299

Rechters: H.A. Pott Hofstede

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erflater overlijdt tijdens procedure over de verdeling van de ontbonden huwelijksgemeenschap waarna dochter de procedure voortzet.

Voor de volledigheid noemen wij een overigens huwelijksvermogensrechtelijke procedure waarin erflater en gedaagde in 1973 in Puerto Rico in algehele gemeenschap van goederen zijn gehuwd. In 2006 is de echtscheiding tot stand gekomen. In 2022 heeft erflater een verzoek ingediend, strekkende tot scheiding en deling van de ontbonden huwelijksgemeenschap. In maart 2023 is erflater overleden in Curaçao. De dochter, eiseres, heeft hierop aangegeven het rechtsgeding op haar naam te willen hervatten. Vervolgens stelt de rechtbank de verdeling van de nalatenschap vast.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 20-08-2024

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2024:115

Zaaknummer: SXM202200297

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Mede omdat de zoon zelf schrijft dat hij het bedrag zal terugstorten stelt de rechtbank vast dat betaling aan hem geen schenking was en derhalve onverschuldigd is gedaan.

Eiser en gedaagde zijn de kinderen en enig erfgenamen van de in 2023 overleden erflaatster. Partijen twisten over de verdeling van de nalatenschap. Het belangrijkste geschilpunt is of een bedrag van € 15.000 dat voor het overlijden van erflaatster is overgemaakt naar gedaagde tot de nalatenschap behoort. Eiser stelt van wel, gedaagde betoogt dat dit bedrag aan hem is geschonken en buiten de verdeling moet blijven. De rechtbank stelt de verdeling vast en oordeelt dat ook het bedrag van € 15.000 in de verdeling moet worden betrokken. Uit de feiten blijkt dat erflaatster een voorschot van € 30.000 heeft ontvangen in verband met de nalatenschap van haar zus. Dit bedrag is volledig doorbetaald aan gedaagde, waarna gedaagde zelf € 15.000 heeft terugbetaald. Ter onderbouwing van zijn stelling dat onverschuldigd is betaald, wijst eiser op een e-mail van gedaagde waarin deze schrijft dat het bedrag van € 30.000 even op zijn rekening is geparkeerd, maar na overleg met een fiscalist weer zal worden teruggestort naar erflaatster 'omdat dit nu inderdaad niet handig lijkt'. Gedaagde stelt dat erflaatster initieel een bedrag van € 30.000 aan hem had geschonken als gebaar voor alles wat hij voor haar heeft gedaan. Gedaagde stelt dat hij deze schenking vervolgens heeft uitgevoerd door overschrijving van dat bedrag naar zijn eigen bankrekening. Omdat hij achteraf vond dat het ging om te veel geld, heeft hij met erflaatster besproken dat hij de helft aan haar zou teruggeven zodat dit als schenking verdeeld kon worden over de kleinkinderen van erflaatster. De rechtbank oordeelt dat sprake is van onverschuldigde betaling, mede omdat gedaagde zelf heeft geschreven dat hij het hele bedrag weer zou terugstorten.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 23-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:7463

Zaaknummer: 674671 HA ZA 24-924

Rechters: J.J. Kuipers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Begunstiging in polis van levensverzekering van ex-echtgenoot blijft in stand, en beroep daarop door begunstigde ex is niet in strijd met redelijkheid en billijkheid.

Gedaagde is de ex-echtgenoot van de in 2024 overleden erflaatster. Hij had in 1993 voor haar een levensverzekering afgesloten waarbij hij als begunstigde was aangewezen, en naar aan te nemen is, erflaatster de verzekeringnemer. In 1996 zijn gedaagde en erflaatster in wettelijke gemeenschap gehuwd. In 2004 is erflaatster een relatie aangegaan met eiser. In 2005 zijn gedaagde en erflaatster gescheiden, en in het daarbij opgestelde convenant is de levensverzekering niet genoemd. In haar testament heeft erflaatster eiser tot enig erfgenaam en executeur benoemd. Na het overlijden heeft eiser gedaagde per e-mail gevraagd om af te zien van de begunstiging van de levensverzekering. Daarop heeft gedaagde gevraagd om een kopie van het polisblad omdat hij e.e.a. niet goed kon plaatsen en daarbij aangegeven dat als zou blijken dat erflaatster de polis zelf heeft betaald, hij afstand zou doen. Eiser heeft gedaagde vervolgens meermaals verzocht om afstand te doen van de begunstiging. In juni 2024 heeft Nationale Nederlanden uitgekeerd aan gedaagde. In deze procedure stelt eiser dat zij hebben afgesproken dat gedaagde de uitkering van de levensverzekering aan hem zou betalen. Dit heeft gedaagde niet gedaan, reden waarom eiser nakoming vordert van deze afspraak. Volgens de rechtbank slaagt het betoog van eiser niet omdat de e-mail van gedaagde waarop eiser zich beroept, niet kan worden gezien als een (bindend) aanbod. Subsidiair stelt eiser dat het beroep van gedaagde op de begunstiging van de levensverzekering naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Hij voert aan dat gedaagde de levensverzekering voor erflaatster heeft afgesloten. Weliswaar staat gedaagde daarop vermeld als begunstigde, maar dat was betrokkene niet bekend. Zij was er waarschijnlijk van uitgegaan dat gedaagde slechts als begunstigde was aangewezen in de hoedanigheid van haar partner. Met de echtscheiding beoogde zij om alle banden met gedaagde te verbreken. Er was daarna ook geen contact meer tussen hen. Door het opmaken van het testament, een samenlevingscontract en een levenstestament had zij de wens om bij het overlijden alles na te laten aan eiser. Daarbij ging zij ervan uit dat de uitkering van de levensverzekering ook aan eiser zou toekomen. Volgens eiser is daarbij ook relevant dat gedaagde niets heeft geregeld voor het overlijden en de uitvaart. Daarom moet er volgens eiser geen effect toekomen aan de

begunstiging van de levensverzekering. In dat geval komt de uitkering van de levensverzekering aan hem toe, als enig erfgenaam. Gedaagde voert aan dat hij in 1993 de verzekering heeft afgesloten omdat erflaatster onverzekerd was. Hij heeft daarbij meteen een forse betaling gedaan om deze gelijkwaardig te maken aan zijn eigen (al langer lopende) levensverzekering. Tijdens het huwelijk werd de premie betaald vanuit de huwelijksgoederengemeenschap. De polis was in ieder geval in 2011 al premievrij. Dit betekent dat hij het grootste gedeelte van de premie daarvan heeft betaald. Erflaatster had – zo gedaagde – met één telefoontje naar Nationale Nederlanden ervoor kunnen kiezen om de begunstiging van de verzekering te wijzigen (zodat aannemelijk is dat hoewel niet expliciet gemeld en het enigszins contraire woordgebruik in de uitspraak, erflaatster de verzekeringnemer was), maar zij heeft dit kennelijk niet gedaan. Er zijn volgens gedaagde ook geen gebeurtenissen of gedragingen van erflaatster die erop wijzen dat hij niet de begunstigde van de verzekering zou moeten zijn. Volgens de kantonrechter zijn de omstandigheden in dit geval niet dermate uitzonderlijk dat het beroep van gedaagde op de begunstiging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is en hij wijst daarom de vordering van eiser af. De kantonrechter stelt hierbij voorop dat hij terughoudend moet zijn bij de beoordeling of een toepassing van een regel naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Vast staat dat gedaagde de levensverzekering voor erflaatster heeft afgesloten en in ieder geval een aanzienlijk gedeelte van de premie heeft betaald, waaronder een gedeelte uit de huwelijksgoederengemeenschap. De enkele omstandigheid dat de begunstiging afwijkt van de testamentaire beschikking van erflaatster en dat zij deze kennelijk niet heeft gewijzigd, maakt niet dat het beroep van gedaagde daarop naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Het had op de weg van eiser gelegen om nader te onderbouwen in hoeverre de omstandigheden van dit geval vergelijkbaar waren met de omstandigheden die zich voordeden in het arrest van de Hoge Raad van 6 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1102, of dat de gevolgen van het beroep op de begunstiging door gedaagde anderszins leidde tot een uitkomst die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Daarin is eiser niet geslaagd.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 30-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:4751

Zaaknummer: 11530536 \ CV EXPL 25-718

Rechters: S.N. Schipper

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter oordeelt dat de vereffenaar van rechtswege is vrijgesteld van neerlegging van de rekening en verantwoording en verleent de verzochte vrijstelling daarom ‘voor zo veel nodig’.

De door de rechtbank benoemde vereffenaar verzoekt vrijstelling van de neerlegging van de rekening en verantwoording en de uitdelingslijst aangezien alle schulden van de nalatenschap konden worden voldaan. De kantonrechter overweegt dat in artikel 4:221 lid 2 BW is bepaald dat een door de rechter benoemde vereffenaar geen rekening en verantwoording en uitdelingslijst hoeft neer te leggen, wanneer alle schulden ten volle worden voldaan, of wanneer de kantonrechter hem van deze neerlegging vrijstelt. Naar het oordeel van de kantonrechter volgt uit dit artikel dat verzoekster, nu zij verklaart dat alle schulden zijn voldaan, van rechtswege is vrijgesteld van deze verplichting. De kantonrechter stelt verzoekster daarom slechts voor zo veel nodig van deze verplichting vrij.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 25-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:2744

Zaaknummer: 11508875 \ EZ VERZ 25-35

Rechters: A.H.M.J.F. Piëtte

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Overeenkomst waarin erflater de zeer royale condities heeft vastgelegd waaronder geld is uitgeleend aan de zoon van zijn levenspartner is geldig.

Erflater is in 2020 overleden en heeft zijn twee dochters en kleinkinderen tot zijn erfgenamen benoemd. Een van de dochters is tezamen met haar echtgenoot (appellanten) tot executeur benoemd. Medegeïntimeerde A is de zoon van de levenspartner van erflater. A is in het verleden ontslagen door de werkgever (BV X) waar hij in dienst was en de in dit kader door A gemaakte gerechtelijke kosten zijn aanvankelijk voorgeschoten door erflater. Erflater heeft ook een lening overgenomen die was aangegaan door BV Y (medegeïntimeerde) waarvan A enig aandeelhouder was in verband met (vereenvoudigd weergegeven) de koop van aandelen in BV X. Op aandringen van een accountant zijn de in dit kader aanvankelijk mondeling gemaakte afspraken vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst. Kort en goed vorderen de executeurs de terugbetaling van het ter beschikking gestelde bedrag (meer dan € 850.000) dat erflater heeft uitgeleend aan BV Y. De executeurs voeren verschillende juridische grondslagen aan, die er alle in de kern op neerkomen dat de overeenkomst van geldlening niet had mogen worden gesloten, omdat A misbruik heeft gemaakt van omstandigheden. Het hof komt, net als de rechtbank, tot het oordeel dat is gebleken dat de erflater de overeenkomst uit vrije wil heeft gesloten omdat hij begaan was met het lot van de zoon. De vorderingen worden afgewezen. Redengevend was o.m. dat erflater volgens het hof zelf kon en mocht beslissen wat hij met zijn geld deed. Hij mocht dus ook ervoor kiezen BV Y financieel in staat te stellen de procedures tegen BV X aan te gaan c.q. daarin verweer te voeren. De executeurs hebben aanvankelijk betoogd dat erflater niet het vermogen had zijn financiële belangen waar te nemen, maar dit is door geïntimeerden weersproken en deze stelling hebben appellanten niet langer gehandhaafd. Integendeel, appellanten erkennen dat erflater financieel goed onderlegd was, tot aan zijn dood in staat was zijn financiën zelf te beheren en dat erflater bij zijn volle verstand was toen hij het geld verstrekke en de overeenkomst tekende. Appellanten hebben niet weersproken dat de reden om de overeenkomst te tekenen verband hield met het advies van de accountant van erflater om de geldverstrekkingen schriftelijk vast te leggen. Dat in de overeenkomst een ruime doelomschrijving is opgenomen en dat er een grote kans bestond dat A erflater niet (volledig) zou kunnen terugbetalen maakt de overeenkomst niet nietig. Het hof

concludeert dat erflater hoe dan ook royaal was in de ondersteuning aan geïntimeerden, ongeacht wat er in de overeenkomst stond. Ten tijde van de ondertekening van de overeenkomst was reeds een fors deel van het bedrag overgemaakt. De overeenkomst bekrachtigt dus in feite wat er voorafgaand aan de ondertekening al gebeurde: als BV Y kosten moest maken in verband met de geschillen die zij met BV X. had, kon zij bij erflater aankloppen en dat deed zij ook. Met het ondertekenen van de overeenkomst is die praktijk niet veranderd. Dat de overeenkomst niet zakelijk was en dat bijvoorbeeld banken geen geld zouden uitlenen volgens de in de overeenkomst gekozen voorwaarden, maakt de overeenkomst nog niet in strijd met de goede zeden (en dus ook niet nietig). Het is in familieverhoudingen ook niet ongebruikelijk dat een soort achtergestelde lening met een open einde wordt verstrekt. Ook het feit dat appellanten na het overlijden met de overeenkomst werden geconfronteerd en vreesden dat de erfgenamen op basis van de overeenkomst nog meer geld moesten verstrekken aan BV Y, maakt de overeenkomst nog niet nietig.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 22-04-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:701

Zaaknummer: 200.328.185/01

Rechters: J.S. Honée, C.A. Joustra en A.A. Bootsma

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris die in het ziekenhuis een aanvullend testament passeert ten behoeve van schoonmoeder van kantoorgenoot schond daarbij en bij de communicatie nadien diverse tuchtrechtelijke normen.

De notaris heeft voor klaagster een testament gepasseerd waardoor, onder meer, het erfdeel van klager onder bewind is gesteld. Klagers verwijten de notaris dat hij hierbij onvoldoende zorgvuldig is geweest bij de beoordeling van de wilsbekwaamheid van klaagster en onvoldoende gewaarborgd heeft dat klaagster haar wil op onafhankelijke wijze kenbaar heeft kunnen maken. De notaris wordt daarnaast verweten dat de akte feitelijke onjuistheden bevat en dat hij zijn geheimhoudingsplicht en zijn *Belehrungspflicht* heeft geschonden. De inmiddels overleden klaagster had vijf kinderen, haar zoon (klager) en vier dochters: A, B, C en D. E is de zoon van klager en de kleinzoon van klaagster. A was (voorafgaand aan het overlijden van klaagster) algemeen gevolmachtigde van klaagster. B is getrouwd met notaris X die weer een kantoorgenoot is van de notaris. In februari 2023 is klaagster met spoed opgenomen in het ziekenhuis. Kort daarna heeft X de notaris benaderd met een spoedverzoek om het testament van klaagster te wijzigen. X was hier op zijn beurt voor benaderd door A. De notaris heeft het (aanvullende) testament samen met X opgesteld, de dag na de bespreking een concept gestuurd en weer een dag later is het testament gepasseerd. Enige maanden nadat zij uit het ziekenhuis was ontslagen, heeft klaagster samen met klager een afschrift van het testament opgehaald, de notaris vervolgens bericht dat zij zich van de gang van zaken rond het passeren niets kan herinneren en toezending van het dossier van de notaris gevraagd. Tevens heeft klaagster haar kleinzoon E en klager gemachtigd om haar mede te vertegenwoordigen in deze zaak, waaronder expliciet begrepen het indienen van een klacht. Als eerste punt oordeelt het tuchthof dat de door klaagster verstrekte volmacht is geëindigd met de dood van klaagster, en dat daardoor alleen klager wordt ontvangen in zijn beroep. Verder stelt het hof dat klager als (testamentair) erfgenaam wiens erfdeel bij het betreffende testament onder bewind is gesteld enig redelijk belang bij de klacht heeft. Met de kamer is het hof van oordeel dat de notaris onvoldoende heeft onderbouwd dat hij ten tijde van het passeren van het testament alert is geweest op de wilsbekwaamheid van klaagster en geen aanleiding had om aan deze wilsbekwaamheid te twijfelen. Het hof neemt hierbij in aanmerking de leeftijd van klaagster, dat zij kort voor het passeren/de bespreking in het ziekenhuis was opgenomen met ernstige

benauwdheidsklachten, dat zij medicatie gebruikte, dat de notaris door A was benaderd via tussenkomst van zijn kantoorgenoot X (de schoonzoon van klaagster), dat de instructies over de gewenste wijzigingen uitsluitend van A kwamen, dat het erfdeel van klager door de wijziging van het testament onder bewind zou komen te staan met benoeming van A tot bewindvoerder en dat de notaris slechts één keer met klaagster heeft gesproken. De notaris heeft aangevoerd dat hij op basis van zijn eigen waarneming in het persoonlijk gesprek met klaagster een nader onderzoek naar de wilsbekwaamheid van klaagster niet nodig achtte. Het verweer is volgens het hof onder de gegeven omstandigheden onvoldoende om de conclusie te rechtvaardigen dat er geen nader onderzoek naar de wilsbekwaamheid van klaagster geboden was. Daarbij is van belang dat niet is gebleken dat de notaris zijn keuze om tot deze afweging te komen in zijn dossier heeft vastgelegd. Ook heeft hij geen aantekeningen van zijn gesprek met klaagster gemaakt, zo heeft hij ter zitting in hoger beroep bevestigd. Het hof is van oordeel dat van een zorgvuldig handelend notaris had mogen worden verwacht dat hij ten behoeve van zijn dossiervorming (de kern van) zijn gesprek met klaagster zou hebben vastgelegd zodat hij had kunnen verantwoorden hoe hij op basis van slechts één gesprek tot zijn afweging is kunnen komen. Ook is het hof van oordeel dat de notaris onvoldoende alert is geweest op de vrije wilsvorming door klaagster. Daarvoor was mede bepalend dat de notaris in een eerste schrijven zelf aangeeft dat hij is benaderd door A en met haar contact heeft gehad over de inhoud van het testament. Op het moment van het passeren van het testament verkeerde klaagster, die op hoge leeftijd was, in een kwetsbare medische conditie waarbij A haar belangenbehartiger was. Onder deze omstandigheden had de notaris extra alert moeten zijn op de vrije wilsvorming door klaagster, wat hij niet (voldoende) heeft gedaan. Klager stelt verder dat de notaris zijn informatieplicht heeft geschonden doordat hij het gesprek over de inhoud van het op te maken testament uitsluitend heeft gevoerd met twee (indirect) belanghebbenden: A en X. De notaris heeft op geen enkele manier rechtstreeks contact gezocht met klaagster. Ook dit onderdeel acht het hof gegrond. Het hof is van oordeel dat de notaris in onvoldoende mate aan deze verplichting heeft voldaan. Weliswaar heeft de notaris in zijn brief waarmee het concept werd toegestuurd een uitvoerige toelichting gegeven op het testament, maar deze brief had klaagster, die op hoge leeftijd was, slechts één dag ter beschikking terwijl zij in het ziekenhuis verbleef als gevolg van ernstige benauwdheidsklachten. Met de kamer is het hof van oordeel dat de notaris het laten passeren van de akte in het ziekenhuis, tijdens het eerste en enige gesprek dat hij in het ziekenhuis met klaagster had, niet had mogen faciliteren. Dit geldt temeer nu uit het dossier blijkt, zo is ter zitting in hoger beroep door de notaris ook erkend, dat er op die dag geen sprake (meer) was van een levensbedreigende medische situatie. Dat klaagster zelf, aldus de notaris, bij gelegenheid van dit gesprek aandrong om direct tot het passeren van de akte over te gaan, ontslaat de notaris niet van zijn eigen verantwoordelijkheid om de totstandkoming van het

testament, gegeven de omstandigheden, met meer waarborgen te omkleden. Ook is verwijtbaar gehandeld doordat een feitelijke onjuistheid in het testament staat, omdat de verkeerde datum in de akte stond van het testament dat werd aangevuld. Het hof volgt klager niet in de stelling dat de notaris zijn geheimhoudingsplicht zou hebben geschonden maar wel in het verwijt dat de notaris in een brief aan klaagster feitelijke onjuistheden heeft vermeld.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 06-05-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:1143

Zaaknummer: 200.342.865/01 NOT

Rechters: J.W.M. Tromp, O.J. van Leeuwen en Th.W. van Grafhorst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof oordeelt net als de rechtbank dat een dochter onrechtmatig gelden aan het vermogen van moeder/erflaatster onttrokken heeft en dat bedrag moet inbrengen in de nalatenschap en dat haar geen aanspraak toekomt op het aandeel in de nalatenschap dat wordt gevormd door die vordering.

Zie o.m. ERF 2023-0414 en ECLI:NL:GHSHE:2021:3604 en ECLI:NL:RBLIM:2020:10611 voor tussenarresten en het oordeel in eerste aanleg in deze zaak die verkort weergegeven draait om tijdens leven door dochter (appellante) vermeend verrichte pinopnames. Het hof kan in zoverre met appellante meegaan dat er geen onomstotelijk bewijs is dat zij in de relevante periode bedragen van de rekening van moeder heeft opgenomen. Beelden van camera's bij de pinautomaat zijn er niet (meer) en geen van de gehoorde getuigen heeft zelf waargenomen dat zij bij de desbetreffende pinautomaat geld heeft opgenomen. Dergelijk bewijs is – zo het hof – echter niet nodig, wanneer op grond van andere feiten en omstandigheden de conclusie geen andere kan zijn dan dat zij de gewraakte opnamen moet hebben gedaan. Het hof is van oordeel dat dergelijke feiten en omstandigheden zijn gebleken en heeft op grond daarvan de overtuiging gekregen dat appellante deze opnamen moet hebben verricht. Het hof somt feiten en omstandigheden op die bij dit oordeel een rol hebben gespeeld en leidt daaruit o.m. af dat appellante de persoon was die (de meeste) mantelzorg aan moeder heeft verleend. Zij heeft voor haar boodschappen gedaan, was aanspreekpunt voor de thuiszorg, heeft de begrafenis(kosten) afgewikkeld en heeft zorg gedragen voor het beëindigen van de huur van de woning van moeder. Op grond hiervan is aannemelijk dat appellante toegang heeft gehad tot de brievenbus van moeder, en daarmee tot de bankafschriften van de betaalrekening van moeder. Hoewel geen verklaring van de bank is overgelegd waaruit blijkt dat een bankpas aan appellante is verstrekt, heeft appellante evenmin een dergelijke verklaring overgelegd waaruit blijkt dat deze pas aan een ander dan aan haar is verstrekt, zoals bijvoorbeeld aan moeder zelf, of aan enkele van de medegeïntimeerden. Ook andere feiten brengen het hof tot de overtuiging dat het niet moeder zelf is geweest die na augustus 2013 de gewraakte pinopnames heeft verricht en dat de betwisting door appellante niet is onderbouwd met feiten en, gelet op het voorgaande, niet geloofwaardig is. Nu vaststaat dat moeder de opnamen niet zelf heeft gedaan, resteren volgens het hof vier potentiële personen (appellante en drie

medegeïntimeerden) die dit wel kunnen hebben gedaan. Wanneer geen feiten of omstandigheden zijn gesteld of gebleken die erop wijzen dat de drie medegeïntimeerden de gewraakte pinopnamen hebben verricht, rest als enige mogelijkheid dat appellante deze moet hebben verricht. Vanuit haar rol als mantelzorger kon zij beschikken over toegang tot de rekening van moeder en tot de rekeningafschriften van moeders bankrekening. Door te wijzen op andere scenario's heeft appellante die conclusie onvoldoende weerlegd. Appellante heeft geen enkele verklaring gegeven (en willen geven) over de bestemming van deze gepinde gelden. Dat dit bedrag ten bate van moeder zelf zou zijn besteed is, gelet op haar opname in een zorginstelling, niet aannemelijk. Het hof is daarom van oordeel dat appellante, in het licht van wat wel is vastgesteld, onvoldoende gemotiveerd heeft betwist dat zij dit bedrag ten eigen bate heeft opgenomen. Geoordeeld hebbende dat appellante de gelden opgenomen moet hebben, zou de geestelijke gezondheid van moeder (appellante stelt dat moeder wilsbekwaam was tot het regelen van haar financiën) hoogstens relevant zijn voor de vraag of zij de opgenomen bedragen aan appellante heeft geschonken of anderszins heeft beoogd dat dit via appellante ten bate van haar zelf of ten bate van derden zou worden besteed. Dat heeft appellante echter niet gesteld en het volgt ook niet uit het door haar gevoerde verweer. Zij voert immers aan geen gelden aan de nalatenschap te hebben onttrokken (welk verweer niet slaagt) en niets van het opgenomen bedrag te hebben ontvangen. Het hof heeft overigens op grond van alle feiten en omstandigheden de overtuiging gekregen dat moeder vanaf medio 2013 niet meer in staat was om haar wil ten aanzien van haar financiën te bepalen. Het hof bevestigt het oordeel in eerste aanleg dat appellante onrechtmatig gelden aan het vermogen van erflaatster onttrokken heeft tot een bedrag van € 42.963,03, en gehouden is om dat bedrag, vermeerderd met de wettelijke rente daarover van de overlijdensdatum in de nalatenschap in te brengen, met toepassing van het bepaalde in artikel 4:228 BW jo. 3:184 BW, en bepaalt dat haar een aanspraak toekomt op het aandeel in de nalatenschap van erflaatster dat wordt gevormd door de vordering op de nalatenschap op appellante, met inbegrip van rente.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 26-11-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:3735

Zaaknummer: 200.295.607_01

Rechters: M.G.W.M. Stienissen, R.J.M. Cremers en J. van der Steenhoven

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een tweetal tussenuitspraken in Caribische zaken over langdurig onverdeeld gebleven boedels.

Voor de volledigheid noemen wij kort een tweetal Caribische zaken over langdurig onverdeeld gebleven boedels.

ECLI:NL:OGHACMB:2024:314 betreft de plantage Vetter te Curaçao. Het hof gaat in op de inhoud en strekking van de artikelen 3:200c en 3:200d BWC en de vraag of deze als basis kunnen dienen voor het inschakelen van een stichting (een nieuwe of een bestaande met gewijzigde statuten) die, in overleg met het Land, zal werken aan de ontwikkeling van de plantage. Het hof geeft aan dat artikel 3:200c BWC ervan uitgaat dat er individuele gebruikers worden aangewezen die in staat zijn om zelf te ontwikkelen en artikel 3:200d BWC dat gebruikers niet tot ontwikkeling in staat zijn en dat daarom het Land, een woningbouwcorporatie of een speciale onder overheidstoezicht staande stichting dat moet doen. De gedachte achter artikel 3:200d BW was dat er geen gebruikers zouden worden aangewezen door de rechter. In de zaak *Rancho* is het hof echter als service bereid gebleken om, ondanks toekenning van de eigendom aan het Land, toch individuele gebruikers aan te wijzen met een aan hen toekomend perceel en trekt het de conclusie dat beide bepalingen naar elkaar zijn toegeslagen. Het hof wijst geen gebruikers aan zonder bijbehorende percelen. Bij de bepaling van de percelen kunnen gemakkelijk conflicten ontstaan die dan door het hof moeten worden beslecht. Maar in het algemeen en voorlopig oordelend staat het hof welwillend tegen latere toewijzing van kavels aan deze 144 personen. Denkbaar is wel dat in de toekomst nog andere personen met een voldoende band met Vetter zich als gebruiker aanmelden. Tegen de oprichting van een stichting is geen bezwaar. Ook de advocaat-generaal heeft ter zitting verklaard zich te kunnen vinden in de oprichting van een stichting. Dat voortdurend overlegd wordt met het Land, is noodzakelijk. Zie artikel 3:200c lid 3 BWC. In een tussenvonnis heeft het hof naar aanleiding van een descente overwogen dat door betere waterafvoer (onder meer door herstel van dammen) veel grond ter verkaveling kan worden gewonnen. Ook attendeert het hof dat het mogelijk is dat een deel van de grond wordt toegekend aan de gebruikers, of aan een deel van de gebruikers, en de resterende grond aan het eilandgebied of een stichting, met toepassing van artikel 200d. Namens (een deel van) de

gebruikers wordt aangegeven dat wordt gestreefd naar een plan van aanpak of business case binnen zes maanden, hetgeen reden voor het hof is de zaak op de laatste roldatum van het thans bekende zittingsrooster te zetten voor een akte uitlating door de belanghebbenden. Blijkt die datum te vroeg, dan kunnen deze partijen uitstel vragen. Na de akte uitlating kunnen het Land en andere belanghebbenden een antwoordakte nemen.

In ECLI:NL:OGHACMB:2025:97 betreft het een onroerende zaak Zee- en Landzicht (468.300 m², deels conserveringsgebied en deels stedelijk woongebied), die in de openbare registers op naam staat van een in te Curaçao op 25 december 1863 overleden persoon. In die zaak bepaalt het hof dat een enkele jaren geleden uitgebrachte waardebepaling door de betreffende deskundigen moet worden geactualiseerd.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 23-01-2024

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2024:314

Zaaknummer: CUR2020Hoo234, CUR2020Hoo235 en CUR2020Hoo238

Rechters: J. de Boer, G.C.C. Lewin en C.J.H.G. Bronzwaer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt vast dat aannemelijk is dat erflater zijn erfstelling ten gunste van zijn stiefkinderen na de scheiding van hun moeder heeft willen laten vervallen, maar laat hen toe tot leveren van tegenbewijs.

Erflater was de vader van eisers en de stiefvader van gedaagden. In zijn laatste testament heeft erflater zowel zijn tweede echtgenote, eisers als gedaagden benoemd tot erfgenaam. Het huwelijk van erflater met zijn tweede echtgenote is geëindigd door echtscheiding zodat zij geen erfgenaam is. In geschil is of erflater heeft bedoeld haar kinderen ondanks de scheiding tot erfgenaam te benoemen. Anders dan gedaagden hebben betoogd, kan volgens de rechtbank artikel 4:46 lid 1 BW ook in deze procedure worden toegepast. De rechtbank verwijst naar HR 6 juni 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF7003 en de conclusie van de A-G daarbij gepubliceerd onder ECLI:NL:PHR:2003:AF7003 waarin na het opstellen van het testament het huwelijk tussen de erflater en die echtgenote is ontbonden. In die zaak is beslist dat de uiterste wil van erflater geen werking heeft voor de voormalige echtgenote en de kinderen van de voormalige echtgenote. Een doorslaggevende omstandigheid daarin was dat de erflater in zijn uiterste wil heeft opgenomen ‘mijn echtgenote’ en ‘de kinderen van mijn echtgenote’. Door de echtscheiding is er geen sprake meer van dezelfde feitelijke verhouding die de erflater in zijn testament heeft willen regelen, aldus die jurisprudentie (over het oude recht). In genoemde uitspraak heeft de Hoge Raad deze uitspraak bevestigd. In de literatuur wordt op basis van de hiervoor genoemde jurisprudentie betoogd dat ook onder het nieuwe recht de uiterste wil van een stiefouder ten gunste van stiefkinderen geen werking heeft indien de stiefouder is gescheiden van de ouder van die stiefkinderen (zoals hier aan de orde) en er sprake is van een veranderde feitelijke verhouding tussen erflater en de stiefkinderen door die echtscheiding. Ook in deze zaak is de vraag of erflater ten tijde van het opmaken van het testament de bedoeling heeft gehad dat na de echtscheiding van de (stief)moeder zijn uiterste wil ten gunste van gedaagden zou blijven staan. De rechtbank kent groot gewicht toe aan het feit dat erflater in zijn uiterste wil gedaagden heeft aangeduid met ‘de kinderen van mijn echtgenote’, ook al heeft hij hen vervolgens bij naam genoemd. Uit deze bewoordingen volgt dat erflater bij zijn uiterste wil ten gunste van gedaagden nadrukkelijk is uitgegaan van zijn huwelijk met de (stief)moeder en dus kennelijk niet van de situatie dat zijn huwelijk met de (stief)moeder

door echtscheiding zou zijn ontbonden. Uitgangspunt is dan ook dat erflater de feitelijke verhouding tussen hem en gedaagden toen heeft beschouwd als een gezinssituatie door zijn huwelijk met de (stief)moeder. De rechtbank acht voorshands voldoende aannemelijk dat door de echtscheiding aan die gezinssituatie een einde is gekomen. Daarmee sluit de feitelijke situatie niet meer aan bij hetgeen erflater in het testament beoogde te regelen. De rechtbank acht eisers dan ook vooralsnog geslaagd in hun stel- en bewijsplicht van de door hen voorgestane uitleg van het testament. Voorshands is voldoende aannemelijk dat de feitelijke verhouding tussen erflater en gedaagden na de scheiding in 1998 niet aansluit bij verhouding die erflater in 1997 heeft willen regelen met zijn uiterste wil ten gunste van gedaagden. Dat erflater in 2019 over zijn testament ten gunste van gedaagden heeft nagedacht bij zijn wens volledig eigendom te krijgen van zijn woning, is vooralsnog onvoldoende aannemelijk. Ook de beweerde contactmomenten tussen gedaagden en erflater zijn vooralsnog onvoldoende om vast te stellen dat erflater bij het opstellen van het testament de bedoeling heeft gehad dat de erfstelling van gedaagden ook na de echtscheiding, zou gelden. Gedaagden worden in de gelegenheid gesteld tegenbewijs te leveren.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 07-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:2965

Zaaknummer: C/13/754818 / HA ZA 24-875

Rechters: L. Voetelink

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een executeur moet erfgenamen op voorhand informeren over een verzoek aan de rechter om in afwijking van het testament loon vast te stellen, en hen daarbij als belanghebbenden aanduiden, maar desalniettemin is er geen grond voor ontslag.

Een stichting (appellante) die als in de plaats gesteld executeur in de nalatenschap van erflaatster heeft verzocht om haar beloning vast te stellen terwijl in het testament aan de oorspronkelijke executeur geen loon werd toegekend, kreeg van het hof (ECLI:NL:GHSHE:2024:3097) de opdracht om de erfgenamen als belanghebbenden in de procedure te betrekken. Vervolgens heeft het hof in een andere tussenbeschikking (ERF 2025-0059) onder meer geoordeeld dat de stellingen van de erfgenamen over de onbetrouwbare werkwijze van de stichting reden zijn om ambtshalve te onderzoeken of er sprake is van dusdanige gewichtige redenen ten gevolge waarvan het hof de executeur zou kunnen ontslaan (art. 4:149 lid 2 BW). Thans het vervolg. De stichting is in de gelegenheid gesteld om zich uit te laten over de reactie van de erfgenamen aangaande het loon en de door het hof ambtshalve onderkende vertrouwensvraag (art. 4:149 lid 2 BW). Het hof gaat in op artikel 4:149 lid 2 BW en het feit dat een diepgaand, niet aanstonds weg te nemen wantrouwen van de erfgenamen jegens de executeur/stichting reden kan zijn voor ontslag als executeur. Dit wantrouwen dient gestoeld te zijn op concrete en objectieve feiten, die van voldoende omvang en gewicht zijn, langdurig aan de gang en niet aanstonds van grond ontbloot zijn. Enkel subjectieve belevenissen zijn ontoereikend voor het verlenen van ontslag. De stichting heeft gemotiveerd gesteld dat zij wel de erfgenamen op de hoogte heeft gesteld van het executeurschap en dat er contact en overleg is geweest over praktische kwesties. Ondanks het gestelde wantrouwen bevindt de afwikkeling van de nalatenschap zich thans in een dusdanig vergevorderd stadium dat na ontvangst van de aanslagen erf- en inkomstenbelasting, de eindafrekening en verantwoording opgemaakt kan worden en overgegaan kan worden tot uitkering van legaten en erfdelen. Dit hebben de erfgenamen niet betwist. Het hof is van oordeel dat er per saldo onvoldoende basis is voor het gesteld wantrouwen als ontslaggrond. Dat de erfgenamen laat worden geïnformeerd over het overgedragen executeurschap is hiervoor onvoldoende. Dat de stichting de erfgenamen te weinig dan wel incorrect geïnformeerd heeft, is onvoldoende gebleken. Bovendien is het in deze stand van de afwikkeling van de nalatenschap van

erflaatster ook niet in het belang van de erfgenamen om nu nog een nieuwe executeur te benoemen. Dat de stichting de erfbelasting niet binnen de daarvoor geldende termijn heeft betaald en dat thans een invorderingsrente is gaan lopen maakt het voorgaande niet anders. Over het verzoek van de stichting om voor haar werkzaamheden loon toe te kennen verwijst het hof naar artikel 4:144 BW en artikel 4:159 lid 3 BW. Vast staat dat erflaatster bij testament heeft bepaald dat de executeur geen loon toekomt. Aannemelijk is dat erflaatster bij het vastleggen van die bepaling er in beginsel van uit is gegaan dat de door haar benoemde executeur als executeur zou blijven fungeren. De benoemde executeur heeft na aanvaarding direct de stichting in zijn plaats gesteld. Volgens het hof is de indeplaatsstelling een onvoorziene omstandigheid die een wijziging van de beloning rechtvaardigt. Dit mede in het licht van de in het testament wel opgenomen bevoegdheid voor een onbezoldigde executeur om een bezoldigde boedelnotaris in te schakelen. Het door de stichting genoemde subsidiaire tarief van € 250 per uur (exclusief btw) komt het hof redelijk voor. Interessant is dat het hof hierbij wel nog opmerkt dat de stichting op de hoogte was van het testament en dus vóór aanvaarding van de in de plaatsstelling wist dat in het testament was opgenomen dat er geen recht was op loon. Desondanks heeft de stichting de executele aanvaard. Nu doet de stichting een beroep op onvoorziene omstandigheden en wenst via de rechter een beloning voor haar werkzaamheden te verkrijgen op grond van artikel 4:144 lid 3 BW in samenhang met artikel 4:159 lid 3 BW zonder de erfgenamen hiervan op de hoogte te brengen. Deze gang van zaken wijst het hof af. Vooropgesteld moet immers worden dat het alsnog toekennen van loon (waar dat bij testament niet was toegekend) – ook al gebeurt dat op grond van een bij wet geschapen mogelijkheid – hoe dan ook een afwijking van het testament betreft. Het is bovendien een afwijking die ten laste komt van de nalatenschap en daarmee van het aandeel uit die nalatenschap dat de erfgenamen uit de nalatenschap ontvangen. Alleen daarom al ligt het op de weg van een redelijk bekwaam en redelijk handelend executeur, die immers mede de belangen van de erfgenamen in acht behoort te nemen, die erfgenamen op deugdelijke wijze en op voorhand over een dergelijk verzoek te informeren en hen, bij indiening van het verzoek, als belanghebbenden daarbij aan te duiden. Daar komt bij dat van een executeur mag worden verwacht dat hij zijn taak vervult op een manier die voor de nalatenschap en de erfgenamen zo min mogelijk belastend is. Daartoe hoort ook dat de executeur de nalatenschap niet belast met onnodige kosten. In een geval als het onderhavige, waarin alle erfgenamen bekend zijn, betekent dat dat mede van de executeur verwacht mag worden dat hij tracht over het loon tot een vergelijk met die erfgenamen te komen alvorens zich met een formeel verzoek (met alle kosten van dien) tot de rechter te wenden. Aan de stichting moet worden toegegeven dat daartoe geen wettelijke verplichting bestaat, maar het is wel wat een redelijk bekwaam en redelijk handelend executeur betaamt. De door de stichting in deze procedure gegeven reactie op het door de erfgenamen in deze procedure ingenomen standpunt roept bij het hof de vraag

op of de stichting van het voorgaande voldoende doordrongen is.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 06-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:293

Zaaknummer: 200.342.180_01

Rechters: R.R.M. de Moor, J.B. Smits en T. van der Valk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hof volgt rechtbank in haar oordeel dat in een complexe en deels onbeheerde nalatenschap op verzoek van een erfgenaam die beneficiair had aanvaard een tweetal vereffenaars zijn benoemd.

Verweerster en appellanten 1 en 2 zijn broer en zussen van elkaar en de erfgenamen van erflater. Verweerster heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard. De rechtbank heeft het verzoek van verweerster om een vereffenaar te benoemen toegewezen hoewel appellanten daartegen verweer hebben gevoerd. Naar het oordeel van de rechtbank is voldoende gebleken dat de nalatenschap niet door een executeur wordt beheerd en de erfgenamen die bekend zijn haar geheel of ten dele onbeheerd laten. Daarbij speelt ook een rol dat tussen appellanten en erflater vier procedures aanhangig zijn in verband met de tussen hen bestaand hebbende maatschap met betrekking tot het landbouwbedrijf dat zij overnamen van hun ouders. Het hof acht zich bevoegd van deze zaak met internationale aspecten kennis te nemen omdat de Europese Erfrechtverordening in deze zaak van toepassing is (zie ook art. 10:145 BW) en op grond van artikel 4 van de verordening de rechter van de lidstaat waar de erflater zijn laatste woonplaats had, bevoegd is. Het hof is van oordeel dat de rechtbank terecht en op juiste gronden vereffenaars heeft benoemd. Feit is dat in ieder geval een deel van de nalatenschap onbeheerd is gebleven en daarmee heeft de rechtbank de vraag of sprake is van een beneficiaire of zuivere aanvaarding in het midden kunnen laten en een vereffenaar kunnen benoemen. Bovendien is aan het hof niet gebleken dat de schuldeisers zijn benadeeld door de gedragingen die verweerster zou hebben verricht en zij daardoor zuiver zou hebben aanvaard. Verweerster beschikte derhalve over de juiste hoedanigheid, namelijk die van erfgenaam in een beneficiair aanvaarde nalatenschap, om het verzoek tot de benoeming van een vereffenaar in te dienen (art. 4:203 lid 1 sub a BW). De hoeveelheid aan procedures en de aard ervan maken daarenboven naar het oordeel van het hof dat sprake is van een complexe afwikkeling van de nalatenschap. Ook staat in beginsel het aantal vereffenaars dat wordt benoemd ter discretie van de rechtbank. Dat volgt – zo het hof – uit artikel 4:206 lid 2 BW. Gezien de complexiteit van de nalatenschap met potentieel diverse internationale aspecten is de benoeming van twee vereffenaars in deze zaak naar het oordeel van het hof aanvaardbaar.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 23-01-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:157

Zaaknummer: 200.345.709_01

Rechters: R.R.M. de Moor, J.I.M.W. Bartelds en R.L.G. Kraaijvanger

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ook nadat loon van vereffenaar was vastgesteld, kan opnieuw loonvaststelling worden verzocht als in verband met verzetprocedures kosten zijn gemaakt; een proceskostenveroordeling in die procedures doet daar niet aan af.

In juli 2017 is appellant als vereffenaar benoemd en op 20 oktober 2023 is het salaris van appellant over de gehele vereffeningperiode vastgesteld waarbij ook een vergoeding van vier uur inbegrepen was voor de tijd die nog gemoeid is met de definitieve afwikkeling van de vereffening. Tegen de vervolgens ingediende rekening en verantwoording en de uitdelingslijst zijn tijdig twee verzetschriften ingediend. Beide verzetschriften zijn ongegrond verklaard. De kantonrechter heeft het verzoek van appellant om vaststelling van (extra) loon in verband met de verzetprocedures afgewezen. De kantonrechter meent dat kosten die gemaakt zijn in het kader van een verzetprocedure voor vergoeding in aanmerking kunnen komen ook als de uitdelingslijst opgemaakt is. Toch kan het door de vereffenaar verzochte salaris niet vastgesteld worden op het door hem berekende bedrag. In de verzetprocedures is namelijk al rekening gehouden met de verzochte proceskostenveroordeling en is ook een bedrag aan proceskosten toegekend. Het is gelet daarop niet duidelijk welk deel van de nu door de vereffenaar ingediende uren als extra kosten voor vergoeding in aanmerking zou kunnen komen en welke kosten gedekt zijn als proceskosten, waarbij het niet per definitie zo is dat de uren die de proceskosten overstijgen, maar wel onder de uitgesproken veroordeling vallen, voor (aanvullende) vergoeding in aanmerking komen. Naar het oordeel van het hof heeft de kantonrechter terecht de Recofa-richtlijnen vooropgesteld bij het vaststellen van het loon van een vereffenaar. De kantonrechter heeft echter de proceskostenveroordeling in de verzetprocedure ten onrechte betrokken bij de salarispaling, omdat de proceskostenveroordeling toekomt aan de erfboedel en niet aan de vereffenaar in privé. Het hof vernietigt de beschikking en verwijst de zaak terug naar de kantonrechter.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 20-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:436

Zaaknummer: 200.348.433_01

Rechters: R.R.M. de Moor, J.B. Smits en M.W.M. Souren

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

A-G Ibili concludeert dat kinderen ondanks het verstrijken van de termijn artikel 4:59 BW als afwerend verweer kunnen voeren, dat voor artikel 4:60 sub b BW de hoedanigheid op het tijdstip van testen en niet die van het overlijden relevant is en dat ook zonder BIG-registratie sprake kan zijn van een verzorgende als bedoeld in dit artikel.

A-G Ibili concludeert in de zaak (ERF 2021-0194 en 2024-0293) waarin het hof kort samengevat het oordeel van het hof bevestigt dat echtgenote Y van erflater X niet van hem erft omdat erflater en zij op het tijdstip van het opmaken van erflaters testament nog niet met elkaar waren gehuwd en uit de tekst van artikel 4:59 lid 1 BW volgt dat voor de toepasselijkheid van dat artikel de aard van de betrokkenheid van Y bij erflater X op het moment dat de uiterste wilsbeschikking wordt gemaakt bepalend is voor de vraag of de begunstigde uit die wilsbeschikking voordeel kan trekken. Dat blijkt ook uit de wetsgeschiedenis. Dat betekent dat ook voor de uitzondering van artikel 4:60 BW de hoedanigheid van de begunstigde op het moment van opmaken van de uiterste wilsbeschikking bepalend is. De uitgebreide conclusie bevat diverse interessante aspecten, waaronder die over de vraag of het beroep van de kinderen op artikel 4:59 BW is verjaard. De A-G overweegt dat het beroep van de kinderen op de vernietiging van het testament op grond van artikel 4:59 lid 1 BW geen ander doel dient dan het afweren van de vordering van eiseres Y dat zij mede-erfgenaam is van X. De kinderen hebben de vernietigingsgrond van artikel 4:59 lid 1 BW niet als zwaard (aanvallend) maar als schild (verwerend) gebruikt. Anders dan het middel betoogt, kwalificeert het beroep van de kinderen op artikel 4:59 lid 1 BW dan ook als een verwerend beroep. Gelet op artikel 3:51 lid 3 BW kan dit beroep te allen tijde worden gedaan, zodat de kinderen geen verjaring op grond van artikel 4:54 lid 1 BW kan worden tegengeworpen. Dat de kinderen de vernietigingsgrond van artikel 4:59 lid 1 BW niet hebben ingeroepen als verweer tegen de conventionele vordering van eiseres, maar deze vernietigingsgrond ten grondslag hebben gelegd aan hun vordering in reconventie, doet aan het voorgaande niet af. Niet de processuele rolverdeling van partijen en de processuele context, maar het doel en de inhoud van het beroep op de vernietigingsgrond zijn in dit

verband van belang.

Vervolgens geeft de A-G aan dat hij meent dat voor de toepassing van artikel 4:60 sub b BW moet worden aangeknoopt bij de hoedanigheid van de begunstigde op het moment van testen. Een eerste argument hiervoor kan worden ontleend aan de tijdsaanduiding in artikel 4:59 lid 1 BW: de in het artikel genoemde personen kunnen geen voordeel trekken uit een uiterste wilsbeschikking die de erflater gedurende de behandeling of de bijstand ten behoeve van deze personen heeft gemaakt. Relevant voor dit bevoordelingsverbod is het bestaan van een zorgrelatie tussen de begunstigde en de erflater ten tijde van het testen. Gelet op de samenhang met dit artikel ligt het voor de hand om de uitzondering van artikel 4:60 sub b BW op het bevoordelingsverbod van artikel 4:59 lid 1 BW te toetsen naar het moment van testen. Een tweede argument voor aanknoping bij dit peilmoment kan worden ontleend aan artikel 4:62 BW, bepalende, voor zover van belang, dat een beschikking ten behoeve van een tussenbeidekomende persoon op gelijke wijze vernietigbaar is als een ten behoeve van de in dit geval in artikel 4:59 lid 1 BW uitgesloten persoon zelf (lid 2) en dat de vader, moeder, afstammelingen en de echtgenoot van een uitgesloten persoon geacht worden tussenbeidekomende personen te zijn, behalve wanneer zij bloedverwant in de rechte lijn of echtgenoot van de erflater zijn (lid 3). Algemeen wordt aangenomen dat de beoordeling of iemand een tussenbeidekomende persoon is, plaatsvindt naar het moment van testen. Gelet op de samenhang met dit artikel, ligt het voor de hand om de uitzondering van artikel 4:60 sub b BW op het bevoordelingsverbod van artikel 4:59 lid 1 BW te toetsen naar het moment van testen en niet naar het moment van overlijden. Aanknoping bij de hoedanigheid van de begunstigde op het moment van testen voor de toepassing van artikel 4:60 sub b BW, sluit bovendien aan bij artikel 4:57 lid 1 BW, waarin is bepaald dat een erflater geen uiterste wilsbeschikking kan maken ten voordele van degene die op het tijdstip van het maken van de beschikking zijn voogd is. Algemeen wordt aangenomen dat hetzelfde peilmoment ook geldt voor artikel 4:58 BW, waarin is bepaald dat minderjarigen geen uiterste wilsbeschikking kunnen maken ten voordele van hun leermeesters met wie zij tezamen wonen.

Vervolgens gaat de A-G in op de vraag of Y is aan te merken als een beroepsbeoefenaar op het gebied van de individuele gezondheidszorg in de zin van artikel 4:59 lid 1 BW. Het feit dat Y niet BIG-geregistreerd was en (nog) niet over het vereiste diploma voor ziekenverzorgster beschikte, is niet relevant bij de beantwoording van de vraag of zij als beroepsbeoefenaar op het gebied van de individuele gezondheidszorg moet worden aangemerkt. Gezien de strekking van artikel 4:59 BW is van belang dat zij er haar beroep van had gemaakt om individuele gezondheidszorg te verrichten. Zij verrichtte als zodanig feitelijk gedurende meerdere jaren hetzelfde werk als gediplomeerde ziekenverzorgende en daarmee bestond, met name ook toen

Y vanaf 13 april 2015 de zorg voor de erflater geheel op zich had genomen, in dezelfde mate afhankelijkheid en risico van beïnvloeding door eiseres van de erflater. Niet valt in te zien waarom Y zonder diploma en BIG-registratie niet onder de werkingssfeer van artikel 4:59 BW valt, terwijl diegenen die hetzelfde werk doen met de vereiste papieren en met een BIG-registratie daar wél onder vallen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-05-2025

ECLI: ECLI:NL:PHR:2025:515

Zaaknummer: 24/02973

Rechters: F. Ibili

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erfgenamen worden veroordeeld eiser toegang te verschaffen tot door hem (vermeend) van erflater gehuurde woning teneinde zijn spullen te kunnen ophalen.

Eiser stelt dat hij een gedeelte van een woonboerderij huurde van een overledene en hij door diens erfgenamen zonder rechtstitel daartoe is ontruimd. Hij eist dat (een deel van) de erfgenamen hem toegang verschaffen tot dat gedeelte van de woonboerderij, dat zij hem zijn spullen teruggeven of hem daarvoor een schadevergoeding betalen, en dat zij hem een immateriële schadevergoeding betalen. Gedaagden beroepen zich op de exceptio plurium litis consortium en ontkennen dat eiser in de woonboerderij woonde en/of dat er sprake was van een huurovereenkomst. Het beroep op de exceptio slaagt niet. Eiser heeft het voldoende aannemelijk gemaakt dat hij in de woonboerderij woonde en het kan niet worden uitgesloten dat hij daarvoor ook een tegenprestatie leverde. Gelet op de belangen over en weer veroordeelt de kantonrechter gedaagden om eiser toegang te verschaffen tot de woonboerderij en om hem zijn spullen terug te geven. De overige vorderingen van eiser worden afgewezen vanwege gebrek aan spoedeisend belang.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 29-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:2053

Zaaknummer: 11592007

Rechters: M.S. Koppert

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omdat in een andere uitspraak is bevestigd dat, hoewel de echtscheidingsbeschikking niet was ingeschreven, de echtgenote van erflater geen recht heeft op een artikel 4:29 BW-vruchtgebruik, ziet de rechtbank geen reden om de aan die echtgenote en de enig erfgenaam/dochter toebehorende woning onverdeeld te laten en deelt deze onder voorwaarden toe aan de echtgenote.

Erflater was ten tijde van zijn overlijden in 2023 nog gehuwd met gedaagde met wie hij op huwelijkse voorwaarden (koude uitsluiting) was gehuwd. Eiseres is de dochter van erflater en gedaagde. Gedaagde en erflater hadden op datum overlijden feitelijk geen relatie meer; zij woonden gescheiden vanaf 30 mei 2022 toen erflater in het verzorgingshuis is gaan wonen. Gedaagde is blijven wonen in de gezamenlijke woning die sinds 31 december 2004 voor gelijke delen toebehoort aan erflater en gedaagde. De in januari 2023 uitgesproken echtscheiding tussen erflater en gedaagde was ten tijde van het overlijden van erflater nog niet ingeschreven. In zijn testament had erflater zijn dochter tot enig erfgenaam en executeur benoemd. Een van de vorderingen van eiseres is dat gedaagde bij wijze van voorlopige voorziening wordt veroordeeld tot betaling van een bedrag van € 150.000 als voorschot. De rechtbank wijst deze vordering af. Ingevolge artikel 223 Rv kan iedere partij vorderen dat de rechter een voorlopige voorziening zal treffen voor de duur van het geding. Omdat de voorlopige voorziening gelijktijdig met de hoofdzaak wordt behandeld en in de hoofdzaak eindvonnis wordt gewezen, heeft eiseres geen belang meer bij het treffen van een voorlopige voorziening. De vordering zal daarom worden afgewezen. Verder vordert eiseres verdeling van de eenvoudige gemeenschap die bestaat uit de woning, waar gedaagde met een beroep op artikel 3:178 lid 3 BW heeft gevraagd de vordering tot verdeling van de woning tijdelijk uit te sluiten. De rechtbank weegt de belangen van eiseres bij onmiddellijke verdeling af tegen die van gedaagde. Gedaagde heeft een beroep op artikel 3:178 lid 3 BW gedaan in afwachting van de uitkomst van de procedure bij het hof, (zie ERF 2025-0018) waarbij werd bevestigd dat eiseres niet verplicht is tot medewerking aan de vestiging van een vruchtgebruik ex artikel 4:29 BW ten behoeve van gedaagde op de woning en de inboedel. Daarmee weegt volgens de rechtbank het belang van eiseres bij het uit de onverdeeldheid geraken zwaarder dan dat van

gedaagde. De rechtbank onderkent het belang van gedaagde om in de woning te kunnen blijven wonen en deelt de woning aan haar toe onder de voorwaarde dat zij in staat is de helft van de overwaarde aan eiseres te voldoen. De rechtbank stelt daarbij een uitgebreid spoorboekje op met de ter zake te volgen procedure en termijnen. De rechtbank overweegt dat een door gedaagde te betalen gebruiksvergoeding vanaf datum van overlijden op zijn plaats is nu partijen gezamenlijk eigenaar zijn van de woning en gedaagde de woning met uitsluiting van eiseres gebruikt. De rechtbank volgt gedaagde niet in de stelling dat de vergoeding pas negen maanden na het overlijden in kan gaan. Vervolgens gaat de rechtbank in op de verdeling van de auto, inboedel, persoonlijke spullen van erflater en bankrekeningen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 07-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:4250

Zaaknummer: C/03/331095 HA ZA 24-251

Rechters: Y.J.C.A. Roeffen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een meerderjarigenbewindvoerder is een wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 4:193 BW.

In ERF 2024-0247 werd gemeld dat het hof prejudiciële vragen aan de Hoge Raad stelt over de vraag of de meerderjarigenbewindvoerder een wettelijk vertegenwoordiger is als bedoeld in artikel 4:193 BW. In ERF 2024-0493 is de conclusie van A-G Lindenberg opgenomen die kortgezegd concludeert dat in de situatie van samenloop van artikel 1:441 lid 2 en 5 BW met artikel 4:193 BW het beste kan worden voorzien door de bewindvoerder de hem in artikel 1:441 BW gegeven bevoegdheden te laten uitoefenen binnen de door artikel 4:193 BW gestelde termijn van drie maanden. Thans laat de Hoge Raad zich over de kwestie uit. Na een theoretische beschouwing antwoordt de Hoge Raad dat de bewindvoerder in een meerderjarigenbewind een wettelijke vertegenwoordiger is als bedoeld in artikel 4:193 BW, behalve in het geval dat de geërfde goederen niet onder het bewind zouden vallen. Het antwoord op de vraag of ook de bewindvoerder in een meerderjarigenbewind de verklaring van verwerping, van beneficiaire aanvaarding of van zuivere aanvaarding dient af te leggen binnen de door artikel 4:193 lid 1 BW voorgeschreven termijn van drie maanden (eventueel te verlengen door de kantonrechter), is dat de bewindvoerder binnen een termijn van drie maanden vanaf het tijdstip waarop de nalatenschap, of een aandeel daarin, de erfgenaam toekomt, een verklaring dient af te leggen van verwerping, van beneficiaire aanvaarding of van zuivere aanvaarding. Ook geldt dat de nalatenschap als door de rechthebbende beneficiair aanvaard geldt, indien de bewindvoerder de verklaring van verwerping, beneficiaire aanvaarding of zuivere aanvaarding niet binnen drie maanden aflegt. Met dien verstande dat de kantonrechter de termijn van drie maanden op de voet van artikel 4:193 lid 1, derde zin, BW in verbinding met artikel 4:192 lid 2, tweede zin, BW voor de afloop daarvan op verzoek van de bewindvoerder eenmaal of meermalen kan verlengen. Vervolgens geeft de Hoge Raad aan dat het uitgangspunt dat de rechthebbende bij een meerderjarigenbewind op grond van artikel 1:438 lid 2 BW de mogelijkheid heeft om, hetzij met medewerking van de bewindvoerder, hetzij met vervangende machtiging van de kantonrechter, een nalatenschap te verwerpen niet juist is. Het verwerpen van een aan de rechthebbende opgekomen nalatenschap kan uitsluitend geschieden door de bewindvoerder, die daarvoor een machtiging van de kantonrechter behoeft. Opmerking verdient volgens de Hoge Raad nog dat als een

meerderjarigenbewind is ingesteld dat slechts betrekking heeft op bepaalde goederen en daartoe niet behoren de goederen van een aan de rechthebbende opkomende nalatenschap, de rechthebbende zelf bevoegd is die nalatenschap zuiver of beneficiair te aanvaarden dan wel te verwerpen. In dat geval is artikel 4:193 BW niet van toepassing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:758

Zaaknummer: 24/02151

Rechters: M.V. Polak, T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hof verklaart de klacht ongegrond dat de notarissen ten onrechte zijn uitgegaan van eerder gepasseerde akte in nalatenschap vader ter berekening van legitieme portie in nalatenschap moeder.

De in 2021 overleden moeder van klaagster heeft een goed doel tot enig erfgenaam benoemd, waarna klaagster een beroep doet op haar legitieme portie. Klaagster verwijt de notarissen die in opdracht van de executeur met de afwikkeling van de nalatenschap zijn belast o.m. dat de omvang van haar vordering op moeder in verband met haar in 1980 overleden vader onjuist is vastgesteld omdat e.e.a. mede gebaseerd was op de akte boedelbeschrijving nalatenschap van vader van 16 januari 1985 (gepasseerd door een andere notaris) en de akte aanvulling scheiding en deling van 11 december 2014 (gepasseerd door weer een andere notaris). In dat kader heeft de rechtbank Noord-Holland in januari 2024 op verzoek van de executeur de omvang van die vordering alsmede de legitieme portie van eiseres in moeders nalatenschap vastgesteld en in november 2024 is zij niet-ontvankelijk verklaard in het hiertegen ingestelde beroep. De in eerste aanleg ingediende klachten zijn ongegrond verklaard. Het hof verenigt zich met dit oordeel en maakt de overwegingen van de kamer tot de zijne. Die waren o.m. dat er voor de notarissen in eerste instantie geen enkele aanleiding was om bij de afwikkeling van de nalatenschap niet aan te sluiten bij de akte van 11 december 2014. Uit deze akte volgt dat de bij de akte betrokken partijen, onder wie klaagster, de rente zoals vermeld in het testament van de vader van klaagster hebben vastgesteld op 5% enkelvoudig. Toen bleek dat klaagster volhardde in haar standpunt dat deze akte geen grondslag kon vormen voor de berekening van haar vordering op de nalatenschap van haar moeder heeft de toegevoegd notaris na aankondiging aan klaagster (via de tot executeur benoemde stichting) de civiele rechter in een dagvaardingsprocedure tegen klaagster verzocht de vordering van klaagster op de nalatenschap van haar moeder vast te stellen. Daarmee heeft de toegevoegd notaris, handelend in opdracht van de executeur, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht. Het standpunt van klaagster dat erop neerkomt dat in het testament van haar vader duidelijk staat welke rente over de zogenoemde kindsdelen verschuldigd is, volgt de kamer niet. De bewoordingen van het testament zijn naar het oordeel van de kamer op dit punt niet duidelijk. De toegevoegd notaris heeft op de zitting verklaard dat de nalatenschap pas definitief kan en zal worden afgewikkeld als de vordering van klaagster op de nalatenschap in de civiele

procedure onherroepelijk is vastgesteld. Pas wanneer de omvang van de nalatenschap is bepaald kunnen de schuldeisers betaald worden. In deze volgorde past de door klagster gebruikte term 'preferent' niet, zoals de notarissen terecht hebben opgemerkt. Anders dan klagster stelt, is van een eindberekening dan ook nog geen sprake. Alleen al daarom valt op geen enkele wijze te begrijpen dat klagster de toegevoegd notaris het verwijt maakt van fraude, verduistering of witwassen. Integendeel, de feiten laten zien dat de notarissen tot op de dag van vandaag uiterst zorgvuldig te werk zijn gegaan. Een tweede verwijt dat de toegevoegd notaris klagster ten onrechte heeft gesommeerd om opgave te doen van de door haar van haar moeder ontvangen bedragen is ongegrond. Voor zover klagster meent dat de bepaling in de akte van 11 december 2014 dat aan haar op dit moment geen bedrag wordt uitgekeerd betekent dat haar moeder niet kon aflossen op de vordering, vindt die gedachte geen steun in het recht. Voorts moet klagster opgave doen van de door haar ontvangen schenkingen in verband met de berekening van de legitimaire massa voor de legitimarissen die een beroep op hun legitieme portie hebben gedaan. Ook als klagster meent dat haar moeder de bedragen onverschuldigd aan haar heeft betaald, is dat reden voor de executeur om opgave van de ontvangen bedragen te verlangen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 13-05-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:1214

Zaaknummer: 200.341.564/01 NOT

Rechters: C.H.M. van Altena, J.W.M. Tromp en Th.W. van Grafhorst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In een Curaçaose zaak gaat het hof in op de vraag of de huurrechten van een perceel grond door de erfgenamen van de oorspronkelijke huurder zijn verkocht en overgedragen.

Voor de feiten en het tussenvonnis zie ERF 2025-0106. Thans oordeelt het hof in deze Curaçaose zaak dat voldoende is onderbouwd dat appellant een sterker recht heeft dan de erfgenamen van erflater Y op de huurrechten van een perceel grond en dat zolang het Land Curaçao (Domeinbeheer) niet anders heeft beslist op de aanvragen, de erfgenamen het huurrecht van appellant moeten respecteren.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 15-04-2025

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2025:101

Zaaknummer: CUR2023H00081

Rechters: J. de Boer, W.P.M. ter Berg en M.A. Loth

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof bevestigt dat de kennis van de executeur niet kan worden toegerekend aan de erfgenaam bij de vraag of tijdig artikel 4:194a BW is ingeroepen, en oordeelt dat uit getuigenverhoren niet blijkt dat de erfgenaam eerder wist van onverwachte schuld zodat artikel 4:194a BW-verzoek niet te laat was.

Na het overlijden van erflaatster is haar dochter A haar enig erfgenaam en is Q tot executeur benoemd. Erflaatster is eerder gehuwd geweest met X. X heeft zes kinderen achtergelaten als erfgenaam en had aan erflaatster/moeder het vruchtgebruik gelegateerd. Na het overlijden van moeder/vruchtgebruikster vorderen de zes kinderen/erven van X afgifte van de goederen van diens nalatenschap. Q heeft in dat kader appartementsrechten aan hen afgegeven, maar dat is – kort en goed – volgens de erven van X onvoldoende, hetgeen o.m. samenhangt met onjuist gevoerd beheer. In 2023 heeft de kantonrechter het verzoek van A om alsnog beneficiair te mogen aanvaarden toegewezen (ERF 2023-0377). In een tussenbeslissing (ERF 2024-0303) oordeelde het hof dat de kennis van de executeur niet kan worden toegerekend aan de erfgenaam bij de vraag of tijdig artikel 4:194a BW is ingeroepen. Inmiddels is een drietal getuigen gehoord, en hun verklaringen zijn opgenomen in onderhavige beschikking. Thans het vervolg van de zaak waarin het hof aangeeft dat voor zover de erven zich wederom beroepen op kennis bij de executeur, het hof daar al over heeft beslist. Daarnaast geldt dat A als dochter van erflaatster ten tijde van de verkrijging van het vruchtgebruik door haar moeder minderjarig was, en niet betrokken is geweest bij de vestiging van het vruchtgebruik in 1981, noch daarbij enige juridische positie betrokken heeft. In zoverre leidt de aard van de schuld er niet toe dat A een en ander zonder meer behoorde te weten, dan wel meteen nader had dienen te onderzoeken. Uit de getuigenverklaringen leidt het hof af dat A niet alleen onbekend was met de reikwijdte van het vruchtgebruik maar tevens dat zij op grond van mededelingen van haar moeder geen reden had te twijfelen aan de haar wel bekende omvang, namelijk vruchtgebruik van twee appartementen, zodat zij onderzoek moest gaan doen. Uit de verklaring blijkt wel dat zowel de notaris (getuige) als de executeur (getuige) kennis droeg vóór juni 2022 van de volledige inhoud van de akte van vruchtgebruik; dat zij daarover onderling contact hebben gehad, is wel komen vast te staan, maar dit betekent niet dat deze kennis ook vóór juni 2022 voor A gold. Dat de executeur de door hem ontvangen

correspondentie van de zijde van de erven heeft doorgestuurd aan A vóór juni 2022 is evenmin gebleken, zodat niet is komen vast te staan dat zij op die wijze kennis heeft genomen van alle (gestelde) aanspraken die hetzij rechtstreeks voortvloeiden uit de akte van vruchtgebruik dan wel indirect, namelijk uit het (gestelde onjuiste) beheer door erflaatster van de appartementen als zodanig. Ook voor het gestelde onjuiste beheer geldt volgens het hof dat gesteld noch gebleken is hoe A dit eerder wist dan wel had behoren te weten. Voor beide (categorieën) aanspraken geldt dat steeds sprake is van een onverwachte schuld voor A, waar op zich één onverwachte schuld al voldoende is om een (tijdig gedaan) beroep op artikel 4:194a BW te rechtvaardigen. Het is op zich juist dat A als getuige geen verklaring heeft afgelegd. Nu uiteindelijk de erven zelf ervan af hebben gezien A te doen horen in enquête tijdens of na een tweede verhoordag en de bewijslast in deze bij de erven lag en ligt, kent het hof aan het niet horen van A geen betekenis toe. In ieder geval draagt het in de gegeven omstandigheden er niet toe bij dat het bewijs van weten of behoren te weten door A – als in de bewijsopdracht bedoeld – bij A aan de orde is geweest. De conclusie is dat het bewijs niet is geleverd. Het moet ervoor worden gehouden dat A vóór 2 juni 2022 geen kennis had dan wel behoorde te hebben van de uit het vruchtgebruik van erflaatster voortvloeiende (gestelde) nadere schulden tot afgifte van (substantiële) geldbedragen. Het verzoek als bedoeld in artikel 4:194a BW is dus tijdig ingediend.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 20-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:423

Zaaknummer: 200.333.776_01

Rechters: R.R.M. de Moor, J.W. van Rijkom en T. van der Valk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Conclusie A-G bij zaak waarin het hof meende dat bij de overdracht van haar woning door de langstlevende ouder aan een van haar kinderen niet onrechtmatig werd gehandeld jegens de andere kinderen.

In de zaak die het laatst onder ERF 2024-0228 aan bod kwam, concludeerde het hof – in afwijking van het oordeel in eerste aanleg – dat de langstlevende/de moeder bij de overdracht tijdens leven van haar woning aan een van haar kinderen niet onrechtmatig heeft gehandeld jegens de andere kinderen, maar dat daarbij wel sprake was van voor de legitieme portie in aanmerking te nemen giften. In zijn conclusie bij het hiertegen ingestelde cassatieberoep komt A-G Wissink tot de aanbeveling dit beroep af te wijzen. De A-G heeft hierbij geen voor de algemene erfrechtelijke praktijk relevante overwegingen, zoals ook kan worden afgeleid uit het feit dat de Hoge Raad in overweging wordt gegeven om artikel 81 lid 1 RO toe te passen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2025

ECLI: ECLI:NL:PHR:2025:551

Zaaknummer: 24/02747

Rechters: S.D. Lindenberg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoewel eiser is overleden voor de betekening van de dagvaarding aan gedaagde is er voor een onbevoegdverklaring geen grond omdat betekening niet bepalend is voor het al dan niet aanhangig zijn van een procedure.

In deze niet-erfrechtelijke zaak wijst de rechtbank de vordering van gedaagde af dat de rechtbank zich onbevoegd verklaart omdat de oorspronkelijke eiser is overleden voordat de dagvaarding aan gedaagde is betekend. De dagvaarding is bij leven van de oorspronkelijke eiser uitgebracht door verzending door de gerechtsdeurwaarder aan de ontvangende instantie als bedoeld in artikel 56 Rv en Verordening (EU) nr. 2020/1784 van het Europees Parlement en de Raad. Daarmee is vanwege het bepaalde in artikel 125 Rv de procedure aanhangig. Anders dan gedaagde veronderstelt, is voor het aanhangig zijn van de procedure betekening van de dagvaarding aan gedaagde op grond van genoemde verordening niet bepalend. In aanmerking nemende dat de oorspronkelijke eiser is overleden terwijl de procedure aanhangig was, geldt het bepaalde in artikel 225 Rv. Schorsing van de procedure heeft niet plaatsgevonden en is ook niet aan de orde omdat de erfgenamen zich inmiddels bij conclusie van antwoord in incident in de procedure hebben gesteld om deze van de oorspronkelijke eiser over te nemen. De erfgenamen worden als eisers aangemerkt.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 14-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:2766

Zaaknummer: C/01/410870 / HA ZA 24-736

Rechters: E.J.C. Adang

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek van de erfgenamen om namens hun vermiste broer het recht van erfgenaam uit te mogen oefenen in hun vaders nalatenschap wordt afgewezen omdat het gerecht het verzoek toewijst om te verklaren dat hij is overleden.

In deze Arubaanse zaak laat de in 2022 overleden erflater drie kinderen (de twee verzoekers en belanghebbende) (als zijn erfgenamen) achter. Belanghebbende is in 1987 met een vliegtuigje vanuit Venezuela vertrokken richting Aruba en daar nimmer aangekomen. De familie heeft destijds verschillende zoekacties ondernomen, maar deze hebben niets opgeleverd. Ook de Arubaanse en Venezolaanse autoriteiten hebben zoektochten gedaan, maar ook die waren tevergeefs. Belanghebbende wordt sindsdien vermist. Voor zover bekend, heeft niemand ooit meer iets van hem gehoord. Verzoekers hebben ter onderbouwing hiervan diverse krantenknipsels overgelegd over de verdwijning van het vliegtuig en belanghebbende op 31 juli 1987. Vaststaat dat het lichaam van belanghebbende nimmer is teruggevonden. Het gerecht wijst het verzoek van verzoekers af om ex artikel 1:412 BWA het recht van erfgenaam in erflaters nalatenschap namens belanghebbende uit te oefenen. Dit doet het gerecht omdat naar het oordeel van het gerecht – rekening houdend met alle omstandigheden van het geval – het overlijden van belanghebbende als zeker kan worden beschouwd. Het gerecht wijst daarom het verzoek toe om ex artikel 1:426 lid 1 BWA te verklaren dat belanghebbende op 31 juli 1987 is overleden. Daarmee is geen belang meer bij het verzoek ex artikel 1:412 BWA, nu niet langer sprake is van een persoon wiens bestaan onzeker is. Het gerecht wijst het verzoek om de beslissing uitvoerbaar bij voorraad te verklaren af, nu dat niet verenigbaar is met artikel 1:429 BWA.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2024:299

Zaaknummer: AUA202304271 en AUA202304272

Rechters: A.J. Martijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank wijst de gevorderde aansprakelijkstelling wegens een door een vof gemaakte beroepsfout van de erfgenamen van een vennoot af omdat voor de hand ligt dat de vof voldoende verhaal biedt.

Onderhavige zaak betreft een geschil over een door een vof in 2021-2022 verstrekt financieel advies. Eisers stellen dat de vof onzorgvuldig heeft gehandeld en betrekken o.m. de erfgenamen van erflater in de zaak omdat erflater ten tijde van het adviestraject een van de vennoten was. Eisers vorderen o.m. hoofdelijke veroordeling van de erfgenamen van erflater en de andere vennoot/een bv. De rechtbank wijst de gevorderde hoofdelijke veroordeling van de erfgenamen en de bv af. Het staat niet ter discussie dat de vof de contractspartij van eisers is. De beroepsfout is door de vof begaan en de vof is aansprakelijk voor de als gevolg daarvan geleden schade. Dat de bv en de erfgenamen van erflater als (voormalige) vennoten mede aansprakelijk zijn, kan zo zijn, maar het had veeleer voor de hand gelegen hen, in het bijzonder waar het de erfgenamen van een overleden vennoot betreft, pas in rechte te betrekken als (i) vaststaat dat er sprake is van een beroepsfout en (ii) verhaal niet mogelijk is gebleken bij de vof. Dat laatste ligt in het geheel niet voor de hand, nu uit het dossier blijkt dat de vof een aansprakelijkheidsverzekering heeft en eisers dit wisten vóór aanvang van deze procedure. Met name de erfgenamen van erflater hebben er belang bij om niet in een procedure te worden betrokken als daar geen te respecteren belang mee is gediend. De hoofdelijke veroordeling van de erfgenamen en de bv wordt bij deze stand van zaken afgewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 30-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:2804

Zaaknummer: c/13/753538 HA ZA 24-732

Rechters: M.L.S. Kalff

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In een verdelingszaak verwijst de rechtbank naar de kantonrechter omdat het beloop/de waarde daarvan minder dan € 25.000 bedraagt.

Eiseres en de vier gedaagden zijn de kinderen van erflaatster. Eiseres stelt een aantal vorderingen in, waaronder dat de rechtbank de verdeling van de nalatenschap vaststelt. Gedaagden 3 en 4 vorderen in het incident dat de rechtbank zich onbevoegd verklaart van de vorderingen kennis te nemen, met verwijzing van de zaak naar de kamer voor kantonzaken van de rechtbank. De rechtbank verwijst naar artikel 93 Rv en is met de partijen in het incident van oordeel dat de vorderingen tezamen geen hoger beloop of hogere waarde vertegenwoordigen dan € 25.000 en dat de zaak dus behandeld zou moeten worden door de kantonrechter. Volgens eiseres hoort onderhavige zaak niet bij de kantonrechter thuis en de rechtbank begrijpt dat eiseres o.m. stelt dat de onderhavige procedure een verdelingszaak betreft en verdelingen tot de bevoegdheid van de rechtbank behoren. De rechtbank geeft aan dat artikel 93 Rv geen uitzondering bevat op het beginsel dat de bevoegdheid van de kantonrechter altijd uitdrukkelijk in de wet geregeld moet zijn maar dat dit artikel nu juist een uitwerking bevat van dit beginsel. Ieder onderdeel van de vier onderdelen (a-d) van artikel 93 Rv bevat namelijk een aparte, alternatieve, grond voor de bevoegdheid van de kantonrechter. Reeds vanwege het beloop en/of de waarde van de vorderingen in deze zaak, namelijk niet meer dan € 25.000, behoort deze zaak op grond van onderdeel a van artikel 93 Rv tot de bevoegdheid van de kantonrechter. Het gegeven dat het hier een verdelingszaak betreft, maakt dit niet anders.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 14-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:5713

Zaaknummer: C/10/693910 / HA ZA 25-133

Rechters: D.L. Spierings

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vordering tot huurvoortzetting na overlijden.

De in 2024 overleden erflaatster en moeder van eiseres huurde sinds 2000 een woning van gedaagde/verhuurder. Eiseres – van wie het vermogen onder bewind staat – wil de huurovereenkomst voortzetten op haar eigen naam en de bewindvoerder vordert dat in conventie. Zij stelt namelijk dat zij haar hele leven bij haar moeder heeft gewoond en met haar een duurzame gemeenschappelijke huishouding heeft gehad. Verhuurder betwist de gemeenschappelijke huishouding en voert ook aan dat eiseres geen huisvestingsvergunning voor de woning heeft en vordert daarom ontruiming. Volgens de kantonrechter is er wél sprake was van een duurzame gemeenschappelijke huishouding tussen eiseres en haar moeder. Eiseres heeft haar hoofdverblijf in de woning en heeft haar hele leven met haar moeder samengewoond. Als gevolg van een ernstige verstandelijke beperking heeft eiseres gedurende 24 uur per dag zorg nodig en is zij niet in staat om zelfstandig te functioneren of wonen. Erflaatster zorgde samen met het zorgpersoneel (dat 24 uur per dag aanwezig is) voor eiseres. Gelet op haar verstandelijke beperking is het normaaltype van een situatie van een inwonend kind (namelijk dat het kind op enig moment het ouderlijk huis verlaat) niet van toepassing op eiseres. De samenwoning tussen eiseres en haar moeder was gericht op de toekomst. Gelet op het gegeven dat eiseres haar hele leven bij haar moeder heeft gewoond en niet van plan was ooit uit te vliegen is de samenwoning aan te merken als duurzaam. De gemeenschappelijke huishouding blijkt onder meer uit door de bewindvoerder (maandelijks) aan moeder onder vermelding van ‘maandelijkse bijdrage kosten’ overgeboekte bedragen. Dat eiseres niet voor haar moeder kon zorgen op de manier waarop haar moeder voor haar zorgde, staat daar niet aan in de weg. Gelet op de bijzondere omstandigheden en hoewel eiseres afhankelijk was van haar moeder voor zorg, droeg zij bij in het huishouden daar waar zij kon en betaalde ze ook naar vermogen mee in de kosten van de huishouding. Bovendien deden eiseres en haar moeder vrijwel alles samen en was de samenwoning gericht op de toekomst. Ook is onderbouwd dat eiseres voldoende financiële waarborg biedt. Wel ontbreekt de huisvestingsvergunning. Tegen de afwijzing van die vergunning – o.m. gebaseerd op de gedachte dat de zorgverleners geen deel uitmaken van het huishouden en dat eiseres en de sinds het overlijden van moeder ingetrokken zus geen driekamer woningnodig hebben – is/wordt bezwaar gemaakt. De kantonrechter houdt de beslissing aan om af te wachten of

eiseres een huisvestingsvergunning voor de woning krijgt.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 14-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:2234

Zaaknummer: 11343597

Rechters: J.W. Wagenaar

Wetsartikelen: